

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, október 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- A vértanúk napja.
- A spicli.
- A milliomos gyermeke.
- A három leánya.
- Égő vonat.
- Pesti érdekességek.
- Izgalmas jelenet az aradi törvényszéken.
- Günther kinevezése.
- Aradi élet.
- Szini-iskola — Aradon.
- Aradi kabaré.
- Thaly Kálmán végrendelete.
- Tarkaságok.

Kossuth a királynál.

Arad, október 2

(Politikai tudósítónktól.) Nem irigylendő a magyar miniszter sorsa. Valóságosan Janusz szerepét kell játszania. Egyik arcának izmai akkor rándulnak meg, mikor a nagy magyar alföldről azt zudítja felé a válság vihara, hogy „nem engedünk, megostromoljuk Bécs büszke várát”, a másik, a rejtelmesebb akkor borul, ha emez büszkén és dacosan felel vissza a népe biztatására. Ami tetszik ideát, az vihart arat a Lajtán túl. Kossuth Ferenc ma két óra hosszat volt a király előtt és ez haraggal tölti el Ausztriát. Már tegnap este megkonditották a vészharangot Kossuth Ferenc bevonulása alkalmával. A keresztényszociálisták világgá kürtölték, hogy a korona szóba se állhat a függetlenségi párttal, még az esetre sem bizhatik ben-

nük, mondták Luegerék, ha a király óhaja szerint valósítják is meg a választói reformot. Ez csak csselfogás lenne, okoskodtak a bécsi leveli békákat, mert néhány évi csend után, annál erőteljesebben látnának hozzá, hogy megvalósítsák programjukat: Magyarország gazdasági és katonai önállóságát. Ez volt a keresztényszociálisták preludiuma, melyet Kossuth kiparirozva, udvariasan arra hivatkozott, hogy ő a magyar király meghívóját hordja a zsebében és úgy tudja, a magyar királynak nem a keresztény szociálisták diktálnak.

A békés megegyezést kereső Kossuthnak Bécs felé fordított arcáról tehát hiába lesték a minden magyar kérdés elintézésénél feltolázkodó Luegerianusok azt a nagy szomorúságot, melyre ők a mai kihallgatás alkalmával vártak. Habár Kossuth, egyéniségéhez illő előkelőséggel a kihallgatáson történtek iránt érdeklődő újságíróknak nem adott felvilágosítást, annyit elmondhatott, hogy a magyar király magatartásában nem oszlatkozott. A két órás audiencián bőven volt alkalma a maga kibontakozási tervével megismertetni az uralkodót, aki a keresztényszociálisták diktaturáját úgy látja tényleg visszautasította és a függetlenségi párt vezérének Magyarország felé fordított arcáról a remény, a békés kibontakozásnak éledő tüze szólt haza. A király, habár ma semmi irányban nem is döntött még,

Kossuth javaslatát mélyreható figyelemmel fogadta.

Nagyon rövid kihallgatás lesz ez a mai — hangzott minden bécsi be-
rekből. A király félre nem érthető módon fogja kijelenteni, hogy Kossuthal és pártjával nem óhajt kormányozni. Nem is cselekedhetik más-kép!

És ime, a kihallgatás után Kossuth a gáncsvetőket oktatja ki a politikai illetlen elemi szabályaira. Ott Bécsben, ugyszólván a király dolgozó szobájának a küszöbén, teli az a hangulattal, melyet benne a két órás kihallgatás kelt, elmondja nekik, amit a maguk vezérei nem mertek bevallani és a mit a népszerűségük feáldozása nélkül nem is volt tanácsos nyilvánossá tenni. Kossuthtól kellett megtanulnia a Lueger táborának, hogy a magyar király a magyar parlament többségi pártja vezérének szavát a maga felfogása szerint mérlegeli és nem engedi oda tola-
kodni a tisztán látása elé azokat a fekete szinfoltokat, melyek egy kis alapos szemügyre vétel után falra festett ördögöknek voltak csak mondhatók.

Az ország szivszorongva leste Kossuth mai kihallgatásának eredményét. Sajnos, az akut válság megoldása nem jutott előbbre, a király nem döntött

Szívélyes volt, mint rendesen, érdeklődéssel hallgatta a függetlenségi

Légyott hármásban.

Irta: Szomaházy István.

I.

Szilágyi hadnagy kissé kényelmetlenül érezte magát a bő civil-ruhában és mereven, katonás léptekkel ment végig a Dunaparton. Botjával jókedvűen veregette a rakodópart vaskerítését, s a jó Isten tudja, hogy mire gondolt, mikor egyszerre csak erősen rákiáltott valaki a kioszk táján:

Hé, hadnagy ur, Szilágyi hadnagy ur...

Szilágyi hadnagy ur ijedten megfordult és rögtön kiejtette szájából az égő cigarettát. Miközben szabályszerűen frontot csinált, dühösen így dörmögött magában:

— Elviheti az ördög, — szép kis csávába kerültem...

A kioszk kapuja előtt egy fiatal, pelyhes állu tisztcske mosolygott bizalmasan Szilágyi hadnagy felé. A tisztcske pár percig jókedvűen szemlélgette őt; majd egészen odalépett melléje:

— Szilágyi hadnagy ur, — mondotta nevetve — miért van ön polgári pantallóban? — A hadnagy ajkába harapott, majd egyszerre elnevette magát.

— Fenség, — szólt azután suttogva — ha elárul, bizony Isten becsukna...

A tisztcske nem volt más, mint a tizennyolc éves Lajos főherceg, a ki ez idő szerint egy budapesti gyalogezredben tanulja a fegy-

verforgatás titkait. Szilágyi hadnagy, aki a főherceg oldalán lovagolt a tavaszi gyakorlatok idején, könyörögve tette össze a kezét:

Fenség, ha nem akarja, hogy becsukjanak — ne szóljon erről az ezredesnél...

— Hát becsuknák?

— Persze... Négy hétig nem mozdulhatnak ki a szobámból...

— És ettől fél olyan szörnyen? ... Én a minap hat hétig sem jöhöttem ki a szobából, mikor a mandulám meggyuladt...

A hadnagy siralmas képet vágott, Lajos főherceg pedig mennyei gyönyörűséggel nézte tisztársá zavarát.

— Szilágyi hadnagy ur, — folytatta aztán — ha megmondja nekem, hogy miért van civilben, nem szólok senkinek a találkozás felől...

— Nem mondhatom meg, fenség... ne kérdezze, mert nem szabad szólanom...

— Akkor elárulom az ezredesnek...

Szilágyi hadnagy kinosan veregette botjával a széles orru cipőjét.

— M-g ha akarnám, sem szólhatnék... mert a fenséged kora megtiltja nekem, hogy őszinte legyek...

Lajos főherceg bizalmasan odahajolt a Szilágyi hadnagy füléhez:

Talán valami asszony vagy szép leány van a dologban? ... Ha igen, akkor bátran megmondhatja, mert... én is mondhatnék ám egyet-mást, ha beszélni akarnék...

— Fenség... Hát igen... asszonyról van szó...

— És annak a kedvéért öltözött civilbe?

— Ugy van, fenség...

— Ez pompás... és miért nem mehetett el a hadnagyi uniformisában?

— Mert nem Budapesten fogunk találkozni... hanem egy közeli faluban... Az uton rám ismerhetne valaki...

— És mikor fog elutazni?

— A hajó tizenöt perc múlva indul, fenség...

— Hajóval megy a légyottra?... Szilágyi hadnagy ur, ha nem haragudnék meg, fölkeré-
nem egy bajtársi szivességre...

— Mire, fenség?

— Vigyen el magával a légyottjára...

Szilágyi hadnagy jóízűen elnevette magát...

— Elvigyem a légyottra?... Fenség, a légyottokra nem szokás tanukat vinni...

Lajos főherceg kivette az ezüst cigarettatárcáját.

— Szilágyi hadnagy ur, vegyen egy cigarettát és hallgasson meg... Hát mit fognak csinálni ott a falun?...

— Megreggelizünk a vendéglő terrasán és egyet sétálunk a hegyoldalban...

— Nos, tehát akkor megreggelizünk hármásban, aztán együtt megyünk egy rövid sétára... Ha pedig valami bizalmas beszélni valója lesz a nagyságával, én diszkrétül egyedül hagyom, amikor kívánja...

— De hiszen Roehfuss báró mit sem tud a kirándulásáról...

párt vezérének előterjesztéseit, de ugy-látszik, még mindig nem talált olyan alapot, melyen mindkét fél, korona és nemzet tovább építhetné a maga ér-dekeinek közös várát.

A békés megegyezés reménye egyre halványodik és bizonyára nem a válságok szokott réme gyanánt állott előtérben ma a *homo regius*.

Hogy kinek személyére kerül ez a speciális magyar méltóság, az ép oly bizonytalan, mint az, hogy Kossuth mai audienciájának mik lesznek a következményei.

A vértanuk napja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Az október hatodiki gyászünnepeket rendező bizottság az alábbi felhívást küldte hozzánk:

Aradváros polgársága az idén is őszinte kegyelettel és hála érzetével adózik a halhatatlan tizenhárom vértanu szent emlékének.

Október 6-án gyászünnepeket rendezünk, melyekre Aradváros és Aradmegye összes köz- és magánbivatali tisztviselőit, az iskolák tanárait, tanítóit és tanulóifjúságát, valamennyi egyesületet, társulatot és a n. é. közönséget tisztelettel meghívjuk.

A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság nevében:

Lócs Rezső,
bizottsági elnök.

(Az ünnepségek sorrendje.)

Október 5-én: Este 7 órakor az érkező vendégek fogadtatása a vasutnál.

Október 6-án a reggeli vonattal érkeznek Lemberg városából a lengyel testvéreink. A 150 tagot számláló küldöttséget Aradváros fogadja és látja vendégül.

Az összes testületek, hatóságok és egyesületek fél kilenc órakor a Minorita temploma előtt gyülekeznek.

Reggel kilenc órakor gyászmise a minorita atyák templomában.

Az istentisztelet után az ünneplő közönség, az egyesületek és testületek az Andrássy-téren

rendbe állanak és a waggongyári munkások zenekarának gyászindulója mellett a vértanuk szobra elé vonulnak.

A szobornál.

1. Alkalmi ének. Előadja a Máv. dalkör Szablóczky János karnagy vezetése mellett.

2. Ünnepi beszéd. Elmondja Keszler Károly állami tanítóképző tanár.

3. Ének. Előadja az állami tanítóképző intézet ifjúsága Zoltay Mátyás tanár vezetésével.

4. Alkalmi költemény. Szavalja Keszler Ede, az „Aradi Nemzeti Színház” tagja.

5. A vendégek koszorúletétele. A képviselőház koszorúját Csizmazia Endre, a függetlenségi 48-as párt koszorúját Barabás Béla dr. alelnök, a függetlenségi 48-as balpárt nevében Nagy György dr. tesz le koszorút.

6. Szózat. Éneklí az „Aradi Nemzeti Színház” ének- és zenekarának tagjai Tilger Árpád karnagy vezetésevel.

A szobortól a közönség a képviselőház küldöttségével az élén a vesztőhelyhez zarándokol.

A vesztőhelynél.

1. Ének. Előadja az állami tanítóképző intézet ifjúsága.

2. Október 6-ika. Alkalmi költemény. Irtó Nagy György dr. orsz. képviselő, szavalja a Kuruc Ifjak Társaságának küldöttje.

3. Az országos függetlenségi és 48-as balpárt koszorúját beszéd kíséretében elhelyezi Szappanos István orsz. képviselő.

4. A különböző küldöttségek kegyeletének kifejezése.

5. A közönség éneklí a Himnuszot.

A rendező-bizottság kéri a közép- és szakiskolák igazgatóit, hogy a tanulókat már egy-negyed tíz órakor — az iskolákból — a vértanuk szobra elé vezessék, hogy ott őket kellő időben és módon elhelyezhessék.

Az ünnepségek után a lengyel vendégeink tiszteletére a „Fehér Kereszt” szálloda télikertjében társasbéd lesz. Az ebéd 1 óra után kezdődik.

Délután a küldöttségek megtekintik az 1848-49-iki ereklyemuzeumot.

A SPICLI.

Kinos incidens Ugron Gábor miatt.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, október 2.

E hét elején, tudvalevőleg, a függetlenségi párt intéző-bizottsága ülést tartott, amelyen Kossuth Ferenc előterjesztette a kibontakozási tervet. A bizottság tagjai nagy figyelemmel hallgatták az előterjesztést, amelynek az a lényege, hogy Magyarország gazdasági önállósága intézményes alapokat nyerjen. Mikor Kossuth befejezte a beszédét, még a bankosok zajosan tüntettek mellette. Az ováció lecsillapulása után föllállott Ugron Gábor és Kossuth javaslata ellen fordult.

— Nem fogadom el ezt a javaslatot — kezdte — mert én nekem nem gazdasági engedmények, hanem nemzeti vívmányok kellenek. Harminc év óta küzdök lankadatlanul az ország függetlenségeért és most, épen most ejtsük el a katonai követeléseket? Nem gazdasági vívmányokért kell küzdeni, hanem a cimer-és jelvénykérdést kell tisztázni.

Több bizottsági tag itt izgatottan közbeszólt:

— De hiszen ön Andrássy álláspontját meri itt védelmezni!

— Wekerle spiclije!

— Hogy tűrhetünk meg magunk között ilyen embert!

— Justh Gyula annyira indulatba jött, hogy fölugrott a helyéről és Ugron felé akart rohanni — barátai azonban megfogták. Ugron halálsápadtan állott az asztal mellett és zavarodottan nézte a zajlást. Kossuth Ferenc pedig oszítottgatta az embereket:

— Ne bántsátok! Hadd beszéljen! Hiszen látjátok, hogy egyedül van a véleményével.

— Menjen Andrássyhoz! Itt ne spiclis-kedjen! — hangzott a válasz.

Ugron néhány pillanat múlva folytatni próbálta:

— Én mindig küzdöttem...

— Igen, a bankokban! — szakították félbe.

Mikor látta, hogy nem fogják meghallgatni, kétségbeesetten leült a helyére és azt mondotta közvetlen szomszédjának:

— Csak azt lesse, — mondta neki — amíg négy fal között találkozom magával... Jó lenne ugy-e, ha olyan csacsi lennék?... De azt ugyan várhatja, várhatja...

A hadnagy később azt mondta, hogy meg-lövi az egész világot, egy darabig dacosan elkerülte a szép asszonyt, hamis eljegyzési híreket kolportáltatott magáról, mindez nem használt semmit. Roederné oly botrányosan erélyes maradt, mint egy rózsaleány. Végre, április elején, egy délelőtt, minden előzmény nélkül így szólott a hadnagynak:

— Az uram holnap Párisba utazik a Credit Lyonnaisehez... Ha kedve van, kimehetünk Promontorra, — ott a szabadban lehet kapni rántott csirkét és fejes salátát... Tizenkettőkor találkozunk a promontori hajón...

Szillágyi a menyországot remélte ettől a találkozótól — s ime, most a maliciózus véletlen egyszerre az útjába hozta a kíváncsi főherceget... Mi fog történni ezen a hármás légyotton? Tudta is ő! Elsántsán váltotta meg a két hajójegyet, majd szótlanul bocsátotta maga elé a roppant hajóhídon a vígan pöfékelő főherceget.

A propelleren kevesen voltak, néhány borkereskedő vitatkozott a fedélzeten, de Szillágyi hadnagy jól sejtette, hogy Roederné odalenn várakozik a kis hajó-szalomban. Csakugyan volt; a szép asszony csipkés tavaszi ruháit vadrózsás szalmakalapjával újságot olvas vörös bársony puffon. Szillágyi gyorsan!

— Roechfuss báró ma Moharosra utazott, hogy a kastélyát a vendégek me érkezéseig rendbe hozassa... Estig oly szabad vagyok, mint a madár... Szillágyi hadnagy ur, ne kérésse magát, oly illedelmesen fogok viselkedni, mint egy iskolásgyermek...

— De fenség... vajjon hogyan mutassam be — ő nagyságának?

— Nagyszerű... Moharos hadnagynak fog bemutatni... hiszen Moharoshoz van némi jussom az ottani birtokaink révén... Moharos hadnagy... ez egész tisztességesen hangzik...

Szillágyi hadnagy tréfás gesztusokat csinált. — Fenség...kegyelem... a hajó öt perc múlva indul...

— Ha el nem visz, föladom az ezredesnek — és akkor kuksolhat a szobájában...

Husz másodpercnél gondolkozás után a hadnagy keservesen rázta meg a fejét:

— Hát Isten neki, siessünk... Öt perc múlva ott kell lennünk a promontori hajóállomáson...

II.

Az a szép asszony, akiről a szegény Szillágyi hadnagy beszélt, nem az utszéli ismeret-ségek közül való volt. A Lipótvárosban született huszonnyolc évvel ezelőtt, mikor a milliomas Adler még ugyanabba a bölcshöz volt kénytelen az újszülött babát fektetni, amelynek kopott csipkél között a család majoreskója első álmat aludta. Új bölcshözre még aligha télt volna akkor, — holott tíz évvel később a szerencsés

Adler egy egész utcát vett meg a Terézváros ismeretlen részében...

A kis leány, akit angol ladyk neveltek föl, tizenkilenc éves korában jó partiet csinált; a Roeder-pénzcsoport feje, Roeder Albert vezette oltár elé a dohány-utcai zsinagógában. Roeder, hozzávetőleges számítás szerint, két- vagy háromszáz-ezer forintot keresett meg évenként és a felesége nem igen élt rosszabbul, mint az uralkodó házbéli hercegnők. Mégis mi je hiányzott az elevenyelvű szép asszonynak? A lakásuk tánc-termében akár népgyűléseket tarthattak volna, a kalocsai érsek szakácsát ők fogadták meg, a férje állandóan kombinációban állt, a mikor új magnások kinevezése fölől hoztak hírt a napilapok. Roederné mégsem volt megelégedve a sorsával — legalább szentimentális órái erre vallottak. Szillágyi hadnagy, aki a főhercegi családdal való konnekszió révén az udvarhoz is hivatalos volt némelykor, egy májusi délelőtt találkozott a ligetben a szép lipótvárosi asszonnyal. A fogat lépésben járt a tó körül, Roederné pedig zsemlyét dobált a hattyuknak — s egy ilyen percben akadt eléje a hadnagy, aki a löversenyterem galoppozó Lajos főherceget várta... Mit beszéltek egymással, hogyan ismerkedtek meg, erről hiányoznak a megbízható részletek, de az bizonyos, hogy Roederné ezentul megható jószívűséggel táplálta délelőttönként a hattyukat...

Mikor Szillágyi hadnagy később egy intímabb légyottra tett türelmetlen célzásokat, Roederné egyszerűen kinevette.

— Láthatod, hogy bánnak a függetlenségi párt önzellen bajnokával. Az az egy bűnöm, hogy kuruc vagyok és hogy nem engedek a negyvennyolcól. És a jutalom az, hogy fené-
kig kell fölajtani a keserűség poharát.

A milliomos gyermeke.

Viszontlátás — husz év után.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Regényesen megható történetet közölnek olasz lapok egy anyáról, a ki milliomos s a ki husz év multán ráakadt hivatalosan halottnak jelentett egyetlen gyermekére.

A történet 1890-ben kezdődik. Nápoly környékén, Resina városában akkor élt együtt a Bertini házaspár. Gazdag emberek voltak, csaknem milliomosok és szerették is egymást nagyon. A boldogságuk csak abban volt fogyatékos, hogy nem bírták gyermekeiket fölnevelni. Egymás után ragadta el a halál két fiacskájukat. 1890-ben megszületett a harmadik fiuk is. Erre roppant gondtal örködték s hogy erős embert nevelhessenek belőle, megfogadtak meléje dajkának egy tagbaszakadt, roppant egészségesnek látszó parasztasszonyt. A gyermek egy ideig gyarapodott, de aztán váratlanul sanyulni kezdett. A szülők nem tudták, mire véljék ezt az aggasztó fordulatot. Végre orvoshoz fordultak s óriási rémületükre megtudták, hogy a dajka betegsége az oka a gyermek sorvadásának. Azonnal elcsapták a dajkát s más nőt fogadtak a gyermek mellé.

Néhány nappal ezután Bertini betegedett meg. Allapota olyan aggasztóra fordult, hogy orvosának tanácsára el kellett utaznia Resinából. Felesége vele ment, s gyermeküket a dajkára, meg egy rokonukra bízták. Bertini egészsége közben nem javult, sőt folyton rosszabbodott. Feleségének minden pillanatát annyira elfoglalta a beteg férfi, hogy gyermekére rágondolni is alig jutott érkezése. Néhány heti kintlódás után meghalt a férfi s a szörnyű csapás annyira megtörte özvegyét, hogy hetekre bezárkózott szobájába és senkivel nem érintkezett. Otthon ezenközben a gyermek egyre sorvadott. Dajkája a felelősségtől féltében egy szép

napon bevitte a csöppséget a nápolyi gyermek-kórházba. Mikor azután az özvegy hazaérkezett és gyermekét kereste, nagy megütközésére a gyermek-kórházba utasították. Lélekszakadva sietett Nápolyba, a kórházba, de gyermekét már nem láthatta. Tudakozódására azt felelték, hogy néhány nappal előbb meghalt a csöppség s el is temették már. A boldogtalan asszony visszatért Resinába s egész élete attól fogva maig a legfeketébb gyász volt.

Hónapokkal ezelőtt a resinai sorozó bizottság jegyzőjének feltűnt, hogy az 1890-es korosztályba tartozó Enrico Eduardo Bertini ismételt idézésekre sem jelentkezik. Kinyomozta a sorozóköteles ifju édesanyját, a gyászoló özvegyet. Tőle azután megtudta, hogy a kit keres, meghalt. De mint kötelességét tudó tisztviselő ebben a kijelentésben nem nyugodott meg. Ha meghalt, ugymond, akkor kell, hogy hivatalos nyoma legyen annak. Felkutatott mindent, de sehol sem akadt hivatalos nyomára a fiatal ember halálának. Erre elment a kórházba. Zaklatására ott is nyomozásba fogtak s ekkor meglepő eredményre bukkantak.

Kiderült, hogy a gyermek nem halt meg, sőt állapota jobbra fordult, úgy hogy ápolásra kiadták egy Esposito nevű falusi gazdának. Espositoék tovább adták egy paraszthoz, aki magának fogadta a gyermeket és embert nevelt belőle. A milliomos szülők gyermekéből ilyenformán kerges arcú, naptól barna parasztleány lett. A mikor születése történetéről értesült, épen verejtékezve dolgozott fogadóapja földjén. Elszédült, amikor megtudta, micsoda szerencsés fordulat érte. Gyászoló anyja persze lóhalálába sietett ki hozzája és patakzó szemmel ölelte keblére a durva parasztleányt, aki félénken és szégyenlősen kipirosodva és lesütött szemmel türte, hogy az idegen uriaszony fiának szólítsa. Egész R. sípában egyébről se folyik a szó mostanság, mint erről a regényes történetről.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Orsz. Állatvédő-Egyesület Gyermekek Naptárára az idén is felhívjuk a szülők és érdeklődő tanügyi körök szives figyelmét, mely gazdag tartalom, kedves, hasznos és lélekemelő

csókolt neki és az ajtóból előhuzta a nyugtalanul várakozó főherceget.

— Nagyságos asszony, — szavalta — engedje, hogy egy jó pajtásomat bemutassam...

A főherceg illedelmesen meghajolt.

— Moharos hadnagy — mondta — a 196. gyalogezredtől...

Roederné furcsa képet vágott.

— Hát maga mit keres itt? — kérdezte esodálkozva.

— Szilágyi hadnagy említette, hogy Promontorra hajóznak és mivel amugy is dolgom akadt a Dunaparton, elhatároztam, hogy együtt utazom magukkal...

— Szilágyi hadnagy említette, hogy Promontorra megyünk?

— Oh, csak úgy odavetve mondta, vagyis inkább véletlenül elszólta magát... Akinek egyébként ilyen szép niéce-e van, annak nincs mit szégyenkeznie a rokonságával...

Roederné elpirult kissé, majd jobban szemügyre vette a Szilágyi hadnagy barátját.

— És maga már megkapta a tiszti kardbajtót! Hiszen három év előtt még talán a kályhából nézett kifelé a hideg, önző világra...

Moharos hadnagy tekintélyes pózba vágta magát.

— Fiatal arc és vén szív — mondta komolyan — maga nem tudja, nagyságos asszony, mi rejzik a barna katonaköpeny alatt...

— S a kedves mamája el tudta bocsátani a legkisebb babáját?...

Moharos hadnagy sértődve ült le a kanapéra.

— Ahol a kort nem tisztelik, — mondta szomorúan — ott jobb, ha tisztességgel visszavonul az ember.

A kis hajókerekék eközben vigan lapátolták a szürke Dunát, a kerek ablakokskán át sorjában elmaradoztak a budai hegyek, a parti viskók, a folyam piszkos, mocsaras kiöntései. Husz perc múlva vigan futott be a propeller a biztos promontori révpartra...

Tereferélve mentek el a korcsmáig, amelyben nyáron katonabanda szokott játszani, s amely most még elhagyatva, de már csinos tavaszi jelmezben várta az idetérő budapestieket. Szilágyi hadnagy idegesen kiabálni kezdett:

— Hé, korcsmáros, pincérek, csaposlegények!...

A gazda kalaplevéve közeledett.

— Mit parancsolnak az uraságok?

— Délre legyen rántott csirke és egy tál fejes saláta... A csirkéket a legifjabb nemzedékből válogassák ki, mert különben gulyás-hussá aprítom a konyhai személyzetet...

— És egy kis jó karfiollevest nem parancsolnak az uraságok?...

A főherceg megbotránkozva rázta meg a fejét.

— Csapláros, mily kérdés ez, hát ki nem parancsolna egy kis karfiollevest!

Roederné csettintett a nyelvvel.

— Azonfelül legyen omlette, de valami jó befőtt is legyen benne...

És tréfásan könyörögve tette össze a két kövér kezét:

művecske ára 10 fillér s kapható minden könyvkereskedésben.

(*) Az aradi „Jókedv” asztaltársaság folyó hó 8-án, vasárnap este 7 órakor rendes helyiségében (Schriffert vendéglő), rendkívüli ülést tart, melyre az asztaltársaság tagjait ez uton hívja meg és minél nagyobb számban való megjelenésre kéri az elnökség. Tárgy: Az aradi Kossuth-asztaltársaság tagjainak üdvözlése.

Égő vonat.

Felrobbant petroleum szállitmány.

Távirati tudósítás.

Arad, október 2.

Akik ma délután a kőbányai alsó pályaudvaron tartózkodtak, borzalmasan nagyszerű látványnak voltak részesei. Egy robogó vonat egyik kocsiján elhelyezett petroleum szállitmány felrobbant, egyik hordó a másik után gyult lángra, pattogva, sisteregve törték elő a tüzkigyók és csakhamar lángban állott az egész teherkocsi. A vonat nyílt pályán megállt, Kőbányáról rögtön értesítették a tűzoltóságot, amelynek nagy és erős munka után sikerült a további veszedelemnek elejét venni.

A robbanásról a következő tudósításunk szól:

A kőbányai alsó pályaudvar közelében ma délután 4 óra után egy Cegléd felé menő tehervonat egyik kecsijában elhelyezett petroleum szállitmány felrobbant.

A szállitmány harminc hordóból állott, ebből 14 egymásután felrobbant, de 16-ot a vonatkísérő személyzetnek sikerült megmenteni. A robbanás folytán a kocsi is meggyuladt és attól lehetett tartani, hogy a tűz átcsap a többi kocsikra is.

A kőbányai vasuti állomásról rögtön telefonon értesítették a budapesti központi és X. kerületi tűzorséget, mely nyomban kivonult és kemény munka után sikerült a tüzet lokalizálnia. A meggyuladt kocsi faalkatrészei még délután 6 órakor is égtek. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a mozdonyból kipattant szikra behatolt a petroleum szállító kocsiba,

— Aztán szerezzon két savanyu almát, de savanyuak legyenek ám, mint az ecet...

Míg az ebéd elkészül, sétálni indultak a Dunaparttra, melyet fűtyürésző munkások kaviacsoltak. Az állomásokon még dolgoztak az ácsok, néhány nagy remorquerre pedig boros hordókat gurítottak. Eleven élet volt a folyam mellett, a vízről vékony füstfellegek szálltak az ég felé, a kis propellerek méltóságos lassusággal tűntek el a pesti part gyárkéményet között, Tulnan, Tétény felé, a személyvonat dőcögött tova lassan a magas vasuti töltésen...

Szilágyi hadnagy operette-áriákat fűtyürészett, a szép asszony pedig a főherceg karjába kapaszkodva lépdelt óvatosan a kövek és a gerendák között. Szilágyi hadnagy bizonyos buzgalommal adta a jókedvű vasárnapi kirándulót, de mikor a fiatalok kissé előrementek, elfojtott haraggal emelgette a karját a felhőtlen égbolt felé...

— Hova való maga? — kérdezte Roederné a főhercegtől.

— Moharosra, hiszen említettem az imént.

— És a családja még Moharoson lakik?...

— Persze, az édes apám gazdatiszt a főhercegi uradalomban...

— És maga a katonai pályán marad?

— Hogyne, — öt gyermekes családapák nem igen adhatják az elsőszülöttjüket a kenyérkereső pályákra...

És a szép asszony ragyogó szemébe nézve, jókedvűen folytatta:

— A katona a legnagyobb ur a föld kerek

mely közvetlenül a mozdony mögé volt csatolva. A kár igen nagy. Néhány fékező megsebesült.

Azonkívül két ember a nagy zavarban eltűnt. Azt hiszik, hogy oltás közben beszorultak a kocsikba és elhamvadtak. Éjjel azt jelentik Budapestről, hogy a hordók még mindig égnek. Az eltűnt vasuti alkalmazottakról még mindig nem állapították meg, hogy hová lettek.

Pesti érdekességek.

(A bankár unokája.) Mit tesz egy vér elű börszár, ha a leánya unokával lepi meg? Természetesen elhalmozza ajándékokkal s természetesen olyanokkal, amikről legalább is három napig beszél a Lipótváros Takarékkönyvecské, ékszer, arannyal bélelt szerencsemalac, mindezek elcsépelet meglepetések a haute-finance világában. Valami elméset, valami „még soha nem volt itten“-t kell kieszelni, hogy az öröm teljes legyen. Egy dús gazdag börszár lett nagypapa a napokban s neki jutott a szerencse, hogy lefőzze az összes lipótvárosi nagypapákat. A bankár az alig két napos unoka bölcsőjébe egy értékpapírt csempészett be. Mikor veje rátalált, kicsit meg volt botránkozva ezen a smucigságon. Meg is mondta az apósának:

— No hallja papa, nem valami nagyon erőltette meg magát.

— Ugy látszik, nem nézted meg azt a papírost.

— De igen. Egy darab rimamurányi részvény.

— No hát akkor! — indulatoskodott az öreg és faképnél hagyta a vejét.

Másnap tárt karokkal fogadta a duzzogó vő. Alig fogyott ki a becérő, hizelegő szavakból. A Rima ugyanis kétszáz koronával emelkedett.

— Ez egy ajándék — szolt a bankár, most már te is láthatod. Az ember beteszi a bölcsőbe s másnap kétszáz koronával értékesebb.

— Ugy látszik — felelt a vő — az értékpapíros is tisztában van a dologgal. Nézze csak papa, ma reggelre egészen elázott a nagy boldogságtól.

(A ravasz pékek.) Mióta megnyitott a hatósági kenyérgyár, Budapest privilegizált élmezőit, a pék-

mesterek nem fogták ki a dühöngésből. Deputációik csődöt mondtak, érveik lehetetlenek, a közönség pedig boldog. Hogyne, mikor a hóhérát, a kenyérszörőket akasztják s még hozzá hatósági segédlettel. A derék sütők végre is cselhez folyamodtak. Levelekkel és kenyérmutatványokkal árasztják el hetek óta a budapesti napilapok szerkesztőségeit. A kenyérdarab, amit beküldöznek, egyszerűen borzasztó. Valamennyibe egy-egy házirovar hullája van belesütve. A levél, ami csak melléklet, elmondja, hogy ilyen kenyér kerül ki a hatósági gyárból. Eleinte közölték ezeket a panaszokat a lapok, de mikor sűrű egymásutánban jelentek meg a szerkesztőségi asztalokon a bogaras kenyerek, föltűnt a dolog és kezdtek átlátni a pékmesterek szitáján.

A hatósági kenyérgyárban észrevették, hogy nem olyan kelendő a kenyér. Csakhamar megtudták a pékmanővert s most már elérkezett a boszu ideje. A pékkenyérbe belerakott bogarakkal kezdtek kedveskedni a szerkesztőségeknek, mondván: ime, így dolgoznak a sütő urak. Erre meg a pékeken volt a kétségbeesés sora. S ettől kezdve kenyérgyári kenyeret hirdetnek a pékek. A rovarok pedig boldogan nyomorgatják a pestieket: a kenyérharc elült s nincs egyetlen kéz, amely összefogdossa s kenyérbe dugdossa őket.

(Buridán számar.) A Vigszínház a jövő héten adja elő a „Buridán számar“ című vígjátékot. Ebből az alkalomból született meg a legfrissebb kulissza-szójáték. Kérdezi valaki:

— Tudod mi a Vigszínház legközelebbi ujdonsága?

— Igen, a Buridán számar.

— No és az Operáé?

— ? ?

— A Buridán számar.

— És kijátsza a címszerepet?

— Az, aki elhiszi, hogy Buridán akkor lép föl az Operában, amikor megígéri.

TANÜGY.

(=) Új tanítói állások az állami elemi iskoláknál. Az állami elemi iskolák gondnoksága ma délután Műlek Lajos dr. elnöklésével ülést tartott és elhatározta, hogy a Gizella-, továbbá a Mihály-utcai iskoláknál egy-egy tanítói állás szervezését kéri a tanfelügyelőség útján a közoktatásügyi minisztertől.

— Csak nem ugorha om a Dunába április közepén... Máshová meg bajos lenne félrevonulni...

Tovább sétáltak Tétény felé, de egyszerre csak a fülükbe hangzott a déli harangszó, mire Roederné türelmetlenül tapsolni kezdett:

— Vissza, vissza, a karfiollevest már feltá-

lalták odahaza.

— És a savanyu almát is leszedték, — folytatta a főherceg.

Gyors léptekkel siettek visszafelé és Roederné trefásan ajúldozni kezdett

— Jaj, siessünk, már nem birom ki odáig az éhségtől...

A vendéglő nyitott terrasán pompás asztalt terítettek — s míg az egyes fogásokat felszolgálták, frissen, szinte megújulva a nagyvárosi tél után, gyönyörködve szemlélték a nap-sugárban villámló Dunát, a partok ki-ukkanó zöld foltjait, a fecskéket, a melyek szélsébesen keringtek a dagadozó folyam fölött. Roederné letette a villáját.

— Nézzék, fecske, tavaly óta nem láttam fecskét, mióta Sajó-Szent-Lászlórol eljöttünk...

A rántott csirkénél a szép asszony a meggyőződés komoly hangján jelentette ki, hogy a földi élet csak siralmas tengődés friss hónapok nélkül... Mióta Szilágyi hadnagy megtudta, hogy a konyhakertben vadon tenyésznek a retekérdők, szorgalmasan nyult barna kalapja után...

Néhány pillanatig egyedül maradtak a teraszon — és ekkor olyasvalami történt, a melyhez hasonlóért a főhercegi ház krónikáit hasz-

Izgalmas jelenet az aradi törvényszéken.

Zsarolásért elítelt uriaszony.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Az aradi büntetőtörvényszéken Köller János táblai bíró tanácsa előtt izgalmas jelenet játszódott ma le. Egy szerencsétlen uriaszony, aki zsarolás vádjá miatt állott a bíróság előtt, a tárgyalás alatt összeesett és eszméletlenül terült el a padozaton. Az izgalom viselte meg annyira idegeit, hogy önkívületi állapotba esett. Az izgalmat az gerjesztette fel benne, hogy az elnök felolvasta az általa irt zsaroló levelet, amelyet Kustján Lajos aradi postatiszthez intézett. A levél szomorú reminiscenciákat idézett fel lelkében, s izgalomban eszméletét veszítette.

A vádlottó előadása szerint, Kustján Lajos aradi postatiszt, amikor még Budapesten volt szolgálatban, náluk lakott huszonhat hónapig albérletben. Szobaur és a vádlottó között intim viszony fejlődött ki. Ennek az lett a vége, hogy a vádlottó: K. Nándorné született Bone Lujza, elhagyta a férjét és a panaszossal: Kustján Lajossal lépett közös háztartásra. Bone Lujza előadása szerint Kustján Lajosnak sok adóssága volt. Állandóan pénzzavarral küzdött. Fizetése is le volt foglalta.

— A zilált pénzügyi viszonyok között élő postatisztet — mondotta Bone Lujza — én segélyeztem, Körülbelül 1100 koronát adtam neki kölcsön. Amikor elhelyezték Aradra, elhagyott engem, nem akart rólam többé tudni. Az ő hitelezői engem zaklattak adósságáért és az én butoraimat foglalták le. A levelet 1907. január havában irtam Kustjánnak elkeseredésben. Én zsarolni nem akartam.

Köller János táblai bíró felolvassa a nagy terjedelmű levelet, amelynek egyik része így szól:

Kustján ur!

Ha isten segít és nem gördít akadályokat, mikor Ön ezen levelet olvassa, én az én szerencsétlen gyermekemmel együtt már tulleszünk

ségén...Háboruban a dicső halál, békében a legszebb asszonyok és a legszebb lányok...

Roederné most egy pártfogó jóindulatával tekintett a henegeő gyermekre.

— Hány éves maga, kis tac-kó?

— Már tizennyolc... — felelte büszkén Moharos hadnagy.

— Tizennyolc — és csupán a halálon és a szép asszonyokon jár a feje?... Hát az életben nincs más kötelessége, minthogy a szép asszonyoknak udvaroljon?...Nincsen anyja vagy nincsenek testvérei, akiknek örömet lehetne szerezni?... A meghalásra ép úgy ráérne még, mint arra, hogy az asszonyoknak szentelje a drága, megfizethetetlen ifjuságát...

Moharos hadnagy komolyan hallgatta végig a leckét, majd udvariasan kezecskélt a szép asszonynak:

— Köszönöm kis mamám, — mondta egy jónivelű gyermek illemtudásával, majd ezentul a hadászatnak meg a tereptannak szentelem ifjuságomat...

Szilágyi hadnagy, aki egy kavicsbalom tejejéről nézte a gyöngéd jelenetet, most sietve közeledett a beszélgető pár felé.

— Lássá, kis mamám, már feltékery a kézesókért...

Míg Roederné az épülő villákat nézte, Szilágyi hadnagy lopva sugta a bajtársa fülébe:

— Fenség...emlékeztetem az ígéretemre...

— Miféle ígéretemre?

— Hogy ha megkérem, diszkrétan félrevonul...

A főherceg nagyot kacagott.

talánul lapozná végig a történetirő... Lajos főherceg, megtagadva a gavallérok legelső törvényét, csuful denunciálta a kollegáját, a ki nek az egész kirándulást köszönhetette.

— Tudja, hogy mit kívánt tőlem Szilágyi hadnagy? — kérdezte Roedernétől.

— Mit?

— Azt kívánta, hogy diszkrétul félrevonuljak... Le akart rázni a nyakáról, hogy magával egyedül maradhasson...

Roederné kipirulva csapta le megint a villáját, majd haragosan az asztalra ütött.

— Ezért lefogom szidni, haza fogom kergetni, mint egy illetlen kamaszt...

A főherceg esdekelve nézett a haragvó szép asszonyra.

— Nem fogja haza kergetni és nem is fog szólni neki, mert ezzel csak engem kompromitálna... Tudom, hogy iakorrektül cselekedtem de lássa, semmit se tudnék elhallgatni magam előtt...

És közelebb házódva bájos protectrice-étez, egy jó fiu félelmével emelte rá lángbar égő gyermekszemét.

— Lám, már is megjavultam, kis mamám, — azt is becsületesen bevallom, a mit tulajdonképen nem szabadna... Ha másképpen megmosná néha a fejemet, tudom, hogy ok örömet szereznek még anyámnak és testvéreimnek...

— Hát hol moshatnám meg azt a rossz fejét?

— A hol akarja, a világ végre is elmennek, ha a kis mamám parancsja...

...és a nyomorult életben, belesz fejezve önnem
...műve. Már eddig is be lett volna, de sze-
gény, sokat-szenvedett gyermekem legyőzött az
erőbe, összeestem és ez nekem nagy akadály,
mert addig nem halok meg, míg a pesti és
nagyváradai igazgatóságokhoz meg nem írom leve-
lem és hozzászólómat azon ívet, amely kimu-
tatja, hogy miért és mennyivel tartozik nekem.
Jó lesz a temetésünkre és minden ujságba ki-
tétetem, ki okozta halálunkat, nehogy utóbb azt
a szerencsétlen elűzött embert okolja a világ és
a hatóság. Maga halálba üldözött, én megölöm
a becsületét: azaz leveszem az álarcát. Nyomor-
ult, verje meg az isten.

A levél felolvasása közben sűrűn hullottak
a szerencsétlen asszony könnyei. Amint az
elnök a felolvasással a levél végére ért, *Bonc
Lujza* háttérben összeest és eszméletlenül
terült a padra.

Nagy ribillió támadt a teremben. Az elnök
nyomban felüggasztotta a tárgyalást és intéz-
kedett, hogy orvost hívjanak. A teremben levő
hivatalos személyek és a hallgatóság részvétellel
vették körül az alélt uriaszonyt és igyekeztek
eszméletére téríteni. Ez sikerült is. Mire 10
perc múlva *Aussterweil* László dr. törvény-
széki orvos megérkezett, a vádlettnő magá-
hoz tért.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bi-
róság határozathozatalra vonult vissza. A tör-
vényészék a tulajdonon enyhítő körülmények
figyelembe vételével *Bonc Lujzát* zsarolásért 50
korona, becsületsértésért 20 korona pénzbünté-
tésre ítélték, de az ítélet végrehajtását a büntető
novella értelmében felfüggesztette. Az ítéletben
a vádhatóság képviselője, *Kovács József* kir.
ügyész és a vádlott megnyugodtak.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi Máv. Dalegylet ma este a Gam-
brinasban igen látogatott társas összejövetelt
tartott. Ez alkalommal felavatta a kecskeméti
országos versenyen kapott díját, egyben ünne-
pelte 36 éves szolgálati jubileuma alkalmából
elnökét, *Csók Károlyt*. Az estélyen megjelent
Barabás Béla országgyűlési képviselő is, akit
zajosán ünnepeltek. A Kossuth-társaságot
Nagy Kálmán és *Schwarz Zsiga* képviselték.
Az aradi waggongyári dalkör 16 taggal vett
részét az estén és a máv. dalegylettel felváltva

A szép asszony kedvteléssel nézte végig
a csinos fiút, aztán így szólott hozzá jó indulattal:

— Ha hétfő délelőttöként kísértél a Fácán-
hoz, mindig szívesen ellátom néhány használ-
ható axiomával...

Szilágyi hadnagy meghozta a hónapos ret-
ket, az ebédet pedig közmegelegedésre bevégez-
ték. Ebéd után *Roederné* is cigarettára gyuj-
tott, majd nagyokat ütött kis tenyerével égő
vörös ajkaira.

— Most itt fogom hagyni magukat és le-
fekszem... Másfél óráig senki sem háborgat,
három órákor pedig itt várnak meg, hogy
Budapestre visszatérjünk... Addig szépen
beszélgetni fognak és vigyáznak egymásra...

III.

Mikor négy felé, az Eskü-tér sarkán fájó
szívvel elváltak a szép asszonytól, *Szilágyi had-
nagy szemrehányó pillantással nézett Lajos főherceg szemébe.*

— Ha meggondolom, — mondta busan —
mégis jobb lett volna a négy heti szobafogság...

— Hogyan, ön nem jól mulatott?

— Fenség... ne beszéljünk a mulatságról...
Ha még egyszer légyottra megyek, többé nem
viszek tanukat magammal...

Kezet fogtak egymással és elváltak a Haris-
bazar sarkán. *Szilágyi hadnagy* lehorgasztott
fővel ment a Kigyó-utca felé, *Lajos főherceg*
pedig dékegen, emelt fővel sétált végig a Váci-
utca aszfaltján.

szébbnél-szebb dalokat adtak elő. Méltatták a
dalegylet eddigi sikereit, majd kiemelték *Csók*
elnök érdemeit, amelyeket a dalegylet alapi-
tása és fenntartása körül szerzett; átadták a
dalegylet ajándékát, a *Ballassa Ernő* által fes-
tett, különösen sikerült képet. *Banovits László*
titkár, a vasutas szövetség elnöke a szövetség
névében, *Hajas Illés* a máv. altiszti kör nevé-
ben köszöntötte fel *Csókot*. *Csók Károly* meg-
hatottan mondott köszönetet a kitüntető sze-
retetért. *Barabás Béla* is felszólalt, a szeretetről,
a harmóniáról beszélt s magával ragadta
a társaságot. *Nagy Kálmán*, a Kossuth-társaság
elnöke *Csókot* üdvözölve, felhasználta az alkalmat,
hogy a Máv. dalegyletnek köszönetét fejezze
ki azért a nagy és sikeres munkáért, amelyet a
Kossuth-szobor leleplezési ünnepélye dalos ré-
szének rendezése körül kifejtettek.

ARADI ÉLET.

*

A régi, meg az új promonád.

Fülén cibáltak ki a földből
Sebten néhány arasz gyepet;
Most megfürödhet a szimében,
Aki a zöld után epedt.
Szűk ösvény, végig kacskaringó,
Vonul a gyártott pástoa át,
Sirján a régi promonádnak
Kivirult az új promonád.

S a keskeny, friss utat tapostuk
Alkonypárán: én, meg a bonn.
Megszáradtam, lefanyarodtam, —
S a bonn se fiatal nagyon.

Elnyűttük, — hajhaj! — mindaketten

Ifju korunk hó vászonát...

S a bonn kebléből ez szakadt ki:

„Szébb volt a régi promonád.”

„Emlékezik rá? ... Orgonáknak
Bókos jázmin hajtott fejet.
Titokörzöknek minden lépten
Kináltak megbuvó helyet.
Paptalan nászhoz indulókat
A sárgarigó intonált...
Barátom, promonád csak egy volt,
Csak egy; a régi promonád!

Itt volt a város közepében
Zugott körötte zaj, zene;
S úgy tetszett, benne járva, mintha;
Irdatlan erdő rejtene.

Vadgesztenyéi sűrűjébe
A pletyka kancsala se lát,
Tele volt szinnel, vadregénynyel
A régi, árnyas promonád.

S amit most a helyére kentek:
Zöld parkett, utcai szalon.
Pár virág-szőnyeget borít rá
A kertész minden oldalon.
A körzővel kirajzolt uton
Az illem tartja otthonát, ...
S egy gyerektaposta fűszálért
Duzzogva ez a promonád...

S én szoltam: „Higgadtan itélve
Mindenik szava nincs helyén.
Ifjak voltunk, vihogó kedvük
A régi sétány idején.
Millió remény, milliárd ábránd
Alkotta lelkünk vagyontát,
S mintha a mi országunk lett vón'
Olyan volt ez a promonád.

S hogy az új promonád nem tetszik,
Ne takargassuk az okot:
Mi, lelkecském, vének maradtunk,
S a promonád megifjodott.
Új zöldnek, új virágnytásnak
Mi hasztalan lessük nyomát,
S irigyen mondom én is Önnel:
Szébb volt a régi promonád...“

Robotos.

A hárem leánya.

Keresi a szüleit.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Egy szabadkai lány regénybe kívánczó
kalandjairól érkezik most híradás a Bosphorus
partjáról. Egy fiatal bunyevác lány hat évi rab-
ság után most megszökött egy konstantinápolyi
háremből s üzenetet juttatott haza. A fölötté
titokzatos ügyről a következőket jelenti tudó-
sítónk:

Szabadkára esztendők óta jár már egy
nagyszakállu, töröksipkás mohamedán, aki a
rendőrség előtt *Ibrahim Syralyuga* bégnek
nevezi meg magát s nyaranta egy-két napot
Szabadkán tartózkodik. A szabadkai rendőr-
ség régóta sejtí már, hogy *Ibrahim bég* nem
azért jár olyan gyakran oda, mert a város
nagyon tetszik neki, hanem valami titkos célja
van az utazásainak. Bizonyíték azonban soha
nem volt ellene s így a nagyszakállu török el-
len mitsem lehetett tenni. Ez a tiszteletre-
méltó külsejű török ember veszedelmes leány-
kereskedő, aki a bűnös uton, valószínűleg rablás
utján összeszedett csenevész magyar lányokat
kiviszi Törökországba s ott a háremek meg a
büntanyák martalékául dobja őket.

Syralyuga Ibrahim bűnét a következő eset
leplezte le:

Néhány nappal ezelőtt a zimonyi személy-
vonat egyik női szakaszában egy fiatal tizen-
nyolc éves lány utazott Budapest felé. Ujvidé-
ken ugyanabba a kocsiszakasza szállott egy
szabadkai uriaszony is. A két nő között csak-
hamar megtörtént az ismerkedés. A lány el-
mondotta, hogy ő bonni származású, az atyja
az ottani vincellér-iskolában tanár s minthogy
sokan vannak gyermekek, ő lement Konstanti-
nápolyba a német nagykövetség egyik hivatal-
nokához nevelőnőnek. Másfél évig volt odalent,
de a szíve nagyon vágyik vissza a hazája felé
s minthogy egy kis pénzt is sikerült megtaka-
rítani, most hazamegy.

Az uriaszony is megnevezte magát s meg-
mondta azt is, hogy ő szabadkai. Amikor
ezt a német liny meghallotta, ezeket mon-
dotta el:

— A tavasszal, amikor Konstantinápoly-
ban dühöngött a forradalom, egyik délután,
amikor az idő már estébe hajlott, egy riadt
képű fiatal leány jelent meg a német
nagykövetségen. Kékselyem ruha volt rajta s
a topánkája olyan volt, mint aminőt csak a
magasállású török urak háremhölgyei visel-
nek. Az izgatott lányt fölvezették a követségi
titkárhoz, ahol törökül elmondotta, hogy ő
magyar lány, szabadkai származású s hat
esztendővel ezelőtt erőszakkal hozták el Kon-
stantinápolyba, ahol egy török főúr háremébe
adták el.

Itt egy évig volt s azután a gazdája el-
ajándékozta a szultán főudvarmesterének. A
szultán háremében volt őt esztendőn át. A
konstantinápolyi forradalom zürzavarában si-
került ennan megszöknie.

A követségen helyet adtak a szökevény
háremnőnek s minthogy senki sem kereste,
még most is ott van. Odakint ugyanis nagy
szükség van cselédekre, a szökött háremnő te-
hát cselédi szolgálatokat végez. A bonni kis
nevelőnő elmond a azt is, hogy ő meglehető-
sen jó barátságban volt a szabadkai lánnyal, aki
elmondotta neki, hogy őt *Breár Annának* hív-
ják s még mikor kis lány volt, vitte ki va-
lami *Ibrahim* nevű török Konstantinápolyba.
A Dunán csónakon mentek át. Arra em-
lékszik, hogy szülei szegény emberek vol-

tak. Az apjának valami testi hibája volt s kol-dulni járt.

Szabadkán van egy Breár nevű ember. Breár Márk háztulajdonos. Ez a gazdag ember s mitsem tud arról, hogy akár neki, akár valamelyik rokonának eltűnt volna hat évvel ezelőtt gyermeke. A rendőrségen azonban már régen szemmel tartják a nagyszakállu Ibrahimot s ez nagyon valószínűvé teszi a német lány által elmondott történetet. Az sem lehetetlen, hogy a nevelőnő rosszul tudta a szabadkai lány furcsa hangzású nevét.

A német lány elmondotta még, hogy Breár Anna időnkint valami érthetetlen nyelven szomorú nótákat énekelt s azt mondta, hogy azok szerb dalok. Ilyenkor mindig panaszkodott, hogy szeretné a szüleit látni.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután marskelt helyárrakkal Romeo és Julia, szimf. Este rendez helyárrakkal: Bőrgér operett. (C bérlet.)

Hétfő: Aranyvirág, operett. (A bérlet.)

Kedd: Császár katonái, szimf. Disz-előadás. (B bérlet.)

Szerda: Hajduk hadnagya, opera. Disz-előadás. Ezt megelőzi Pósa Lajos: Az aradi vesztőhelyen című verse. Elmondja: Keszler Ede. Bérlet-szünet.

Csütörtök: Hajduk hadnagya, operett. (C bérlet.)

Péntek: Ember tragédiája. (A bérlet.)

Szombat: Ember tragédiája. (B bérlet.)

* Casanova. Kiválóan sikerült színházi estében volt része ma a publikumnak. Gondos művészi előadásban került színre Casanova, melynek minden egyes szereplője mintha ambicionálta volna, hogy hozzájáruljon a sikerhez. A siker dicsőségének oroszlanrésze Dióssy Nuscié, aki minden újabb fellépésével újabb hódítást tesz a közönség kegyeiben. Ma este kitűnően disponálva, teljes pompájában ragyogtatta hangját és minden énekszámát megisméltette, a színházat egészen betöltő publikum. Játéka elegáns és színes volt. Pompadour szerepében egy darab rokoko világot elevenített fel graciózus játékaival és ismét konstatahatuk, hogy Dióssy finom egyénisége az előadások tónusát is előnyösen befolyásolja. Casanovát B. Szabó József adta művészetének teljes érvényesülésével. Játékban, énekekben egyaránt kiváló produkált és a közönség elismeréséből, az előadás sikeréből nagy rész illeti meg B. Szabót. Polgár mint rendező is dicséretet érdemel, Boda szépen énekelt és úgy az énekkar, mint a zenekar hozzájárult az est sikeréhez. H. G.

* A filharmóniai hangversenyek sorrendjét és műsorát már megállapította a Filharmóniai Egyesület vezetősége. Az első hangversenyt november 14-én, vasárnap délután tartják. A filharmónikusok nem sokára megkezdik próbáikat, minthogy az idei szezonban több, nagy előkészületet igénylő, híres művet adnak elő.

* Ötvös Gitta hucsuja. A budapesti Királyszínház ünnepelt primadonnája, Ötvös Gitta megvált a szinpadtól, mert feleségül ment Spett József budapesti ügyvédhez. Ötvös Gitta ma este lépett föl utoljára a Királyszínházban. Egy hírlapírónak kijelentette a primadonna, hogy örömmel mond le a dicsőségről, mert annál százszor többet ér a férjének egyetlen csókja.

* Kulisszaháború a Magyar Színházban. Budapestről írják: A Magyar Színházban primadonnává van Csörtös Gyula, Beöthy László dédelgetett színésze minden áron menni akar. Föl akarja bontani a szerződését és az az eltökélt szándéka, hogy ott hagyja a Magyar Színházat. Mindennek pedig az az oka, hogy Csörtös Gyula irtózatosan el van keseredve. A Magyar Színházban ugyanis az a rend, illetve rendtelenség uralkodik, hogy a próbák alatt minden boldog-boldog-talan beleszól a színészek dolgába és ellátja őket

saját külön utasításaival. Így történt ez Csörtös Gyulával is. Nemrégiben a „Pádus hercegnője”-ből tartottak próbát, amelyen jelen volt Rákosi Szidi, a Magyar Színház és a Király Színház anyagigazgatója, aki tudvalevően nagyon sokat törődik a két színház dolgával. Ez az oka, hogy a próbákba is beleszól. Csörtös Gyulának is adott utasításokat a „Pádus hercegnője” próbáin. A fiatal művész ezen felháborodott és idegesen kifakadt:

— Kérem, nagyságos asszony, én már öt évvel ezelőtt elvégeztem a színésziskolát. A nagyságos asszony talán összetéveszt engem a Rákosi Szidi-féle színésziskola valamelyik növendékével! És addig nem játszott, amíg Rákosi Szidi ki nem ment a próbáról. Ez az eset aztán nagyon elmérgesítette a viszonyt Beöthy László és Csörtös Gyula között, annyira, hogy most már Csörtös elmenőben van. Tárgyalásokat folytat a Nemzeti Színházzal és a Vigszínházzal. Valószínűleg a Vigszínházba fog szerződni.

* Színház az északi sarkon. Peary kapitány, az első, a ki az északi sarkvidéken telet, érdekes visszaemlékezéseket közöl arról, hogy alapított ő ott színházat. Expedíciójának matrózai között voltak többen, a kik készséggel vállalkoztak a diszitők, színházi szabók, gépészek és művészek szerepére. Zavar csak az előadásra kerülő darabok körül volt. Emlékezetében ekkor felvonultak azok a karácsonyi alkalmi játékok, melyeket életében látott. Jól-rosszul leírta és kész volt a darab, melyhez zenével az a matróz szolgált, a ki magával vitte az északi sarkra a hegedűjét. Fájdalom, hogy ez a „zenekar” egy jégszakadékba esett, a matrózt kimentették, de a hegedű örökre ott maradt. E nap óta a zenekar egy dudából és egy hirtelen készült dobból állott, a mely előtt főként a medvéknek volt igen nagy respektusuk. Peary kapitánynak a bemutató előadásán mint szerzőnek igen nagy sikere volt és bár a hőmérő 28 fokot mutatott a fagypontra, a közönség mégis zajosan tapsolt. Igen tetszet a matróz is, a ki az Utazás északnyugaton című remekműben a jegesmedvét játszotta. De legjobban mégis a dráma utolsó jelenete hatott, melyben az expedíció szerencsésen visszaérkezik hazájába.

* Ismerős színészekről. Palágyi Lajos színtársulata tegnap Egerben a Tatárjárást adta. Többek között Borbély Sándor is dicséretet kapott alakításáért. — Szegeden tegnap mutatták be A dollárkirálynőt. A kritika nagy elismeréssel szól Feihó Rózsiról (Daisy) Nyárayról és Békefi Lajosról. Makón ma este őszinte és szép ünnep volt a színházban. M. Turchányi Olga bucsuzott a Madarász operettében, akit a közönség szeretetének számos jelével halmozott el eddig is.

* Ingujiban a páholyban. Budapestről írják: Egy ur ült a Nemzeti Színház egyik másodemeleti páholyában. Ur volt nyilván, mert páholyban ült és szmokingot viselt. Azaz, hogy nem viselte a szmokingot. Mert bizonyos idő múlva, miután konstataulta, hogy nagyon meleg van, vagy megállapította, hogy itt nincsen theatre paré, levetette a szmokingját. Ne tessék megijedni. A szmoking alatt nem volt egy másik kabát, ahogyan a francia bohózatokban és cirkusban lenni szokott. A szmoking alatt szerény mellény és ing húzódott meg. Az illető tehát ott ült a páholyban, olyan ingujiban, ahogy a szabó megteremtette. Attól a perctől fogva a közönség természetesen nem a szinpadot nézte, ahol még csak egy új ing sem volt látható, hanem a páholyt, ahol egy ingujiban gyönyörködhetett.

* A színház játékrendje. Az idei színházi hétnek rendkívül érdekes műsora van, amelyben a zenés darabok dominálnak. Hétfőn Martos és Huszka bájos muzsikája operettje, az „Aranyvirág” kerül színre, a címszerepben Dióssy Nusciával. Kedden disz-előadás lesz, amely alkalom-

mal a „Császár katonái” című szenzációs színmű van műsoron. Szerdán a lengyel vendégek tiszteletére a „Hajduk hadnagya” című nagyhatású operettet tűzték ki előadásra. Előadás előtt Keszler Ede elszavalja Pósa Lajosnak Az aradi vesztőhelyen című gyönyörű versét. Csütörtökön megismétlik a „Hajduk hadnagya” előadását. Pénteken és szombaton Madách Imre világhírű drámai költeménye, az „Ember tragédiája” kerül előadásra. Az egész héten csak egy este, szerdán lesz bérletszünetes előadás, a többi előadás rendez bérletben megy.

* A Nemzeti Szalon Temesvárott. A Nemzeti Szalon október hó tizenhetedikén Nyiregyházán a Bessenyei-kör és a város támogatásával harminckilencedik vidéki tárlatát nyitja meg. A kiállítást érdekessé fogja tenni az is, hogy a Bessenyei-kör ez alkalomból díszes emléktáblával fogja megjelölni Benczur Gyula szülőházát. A Nemzeti Szalon Nyiregyházán Benczurak eddig még ismeretlen képeiből is fog egy kollekciót kiállítani. A nyiregyházai kiállítás után a Nemzeti Szalon Temesvárott szándékozik negyvenedik vidéki tárlatát megnyitni. A művészi egyesület elnöksége már a tárlat támogatása iránt meg is kereste Telbisz Károly dr. udvari tanácsos, polgármestert. A temesvári tárlaton Bőckey Károlynak egy csomó eddig még nagyon kevésbé ismert festménye is bemutatásra kerül. A temesvári kiállítás időpontja még nincs pontosan meghatározva.

* Vasárnap az Urániában. A közönség nagy tetszése igazolta az Uránia-színház új műsoráról terjesztett jó véleményt. A jávai tigris-vadászat olyan látványosság, amelyben még nem volt része az aradi publikumnak. Csupa szenzációs fordulat, mindig fokozódó érdeklődés kíséri a mesés képet. Kitűnően fog mulatni a vasárnapi publikum a hastáncon, melyet a világhírű hastáncosnő Masultana Tangó lejt izgató pózaival nem mindennapi látványt nyújt a közönségnek. Az előadások vasárnap délután két órakor kezdődnek. 791.

* Uj Idők. Herczeg Ferenc lapja október elsején új évfolyamot kezd. A modern magyar szépirodalomnak legkiválóbbjai sorakoznak a lap körül, és munkásságuk legjava az Uj Idők hasábjain jelenik meg először. Az új évfolyam eredeti regénye Szikra tollából származik. A kiváló író ismét kedvenc műveit, a magyar arisztokrácia intim világát kereste fel és kitűnő megfigyeléseit mély pszichológiával egyesítette. A fordított regény igazi amerikai humort mutat be igazi irodalmi feldolgozásban. Horkayné minden számban megszólal, egy önkéntes naplója a katonai élet derült előadásával mulattatja az olvasót. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kívánatra az Uj Idők kiadóhivatala (Budapest, VI. Andrassy-ut 10.) küld.

* Magyar lányok. Fiatal lányoknak a legnehezebb szép és jó olvasmányt adni, és nem is ismerünk számukra jobb és megfelelőbb olvasmányt, mint a Magyar Lányokat. Tutsek Anna lapja valószínűleg a lányoknak, aki igazi derűt hoz a fehér leányzóba. A Magyar Lányok előfizetési ára negyedévre 3 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

* Az En Ujságom. A kitűnő magyar gyermeklap új évfolyamot kezdett októberben. Az új évfolyam első száma gazdag és változatos tartalmu. Eredeti gyermekregénye a szinpompás Keleten játszódik. A gyerekek régi barátja, a Tányértalpu Barnabás megkezdte ismét világraszóló utazásait. Ezuttal a repülőgépek iránt érdeklődik és kiváló eredményekkel gazdagítja a magyar repülő gárdáját. Egyszóval Az En Ujságom a legkedvesebb és legmulatságosabb formában bővít a gyermekek ösmerteit. Az En Ujságom előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld Az En Ujságom kiadóhivatala, Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Kossuth a királynál.

Az elutasított kibontakozási tervezet. — Reménytelen jövő.

— Távirati tudósítás. —

Arad, október 2.

Kossuth nagyjelentőségű audienciája ma megtörtént. A függetlenségi párt vezére közel két óra hosszáig volt a király dolgozó szobájában, amely idő alatt előterjesztette a maga külön kibontakozási tervezetét. A király figyelemmel hallgatta végig az előterjesztést és — *elutasította*. Hivatalosan ugyan azt mondják, hogy „a király a döntést fentartotta magának”, de illetékes politikai körök nem csinálnak belőle titkot, hogy véleményük szerint, a király úgy *Wekerle, mint Kossuth kibontakozási tervezetét elutasította*. A király állítólag azért nem fogadta el a két kibontakozási tervet, mert nem találja egyiket sem végrehajthatónak Magyarországon és mert *elsősorban ragaszkodik az 1906-ki paktum teljes végrehajtásához*.

A király hír szerint mindaddig fog politikusokat meghallgatni, amíg valamelyik államférfi általa elfogadható kibontakozási programot nem terjeszt eléje. Az uralkodó e tekintetben hajlandó hosszabbra nyúló tárgyalásokat is felvenni.

Hogy mi következik ezután, azt senki nem tudja. A helyzetet még sohasem látták olyan reménytelennek, mint e pillanatban.

Mai tudósításunk itt következik:

Az audiencia előtt.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, aki tegnap este érkezett Bécsbe, ma délelőtt fél 10 órakor Daruváry Géának, a kabinetiroda főnökének látogatását fogadta, kivel hosszabb ideig tartó tanácskozást folytatott. A budapesti, bécsi és külföldi hírlapírók egész serege jelent meg a Magyar Házban. Kossuth legtöbbször néhány közömbös megjegyzéssel válaszolt.

Bővebben nyilatkozott Kossuth az audiencia előtt a *Neue Freie Presse* munkatársának. A kereskedelmi miniszter a válsággal kapcsolatban ezeket mondta:

— A helyzetből, amit itt látok, azt veszem észre, hogy általános az animozitás Magyarország ellen. Őszintén meg kell vallanom, hogy Ausztriának ez a hangulata végtelenül károsan érint, mert mindkét birodalomnak egy uralkodója van és ezért nem volna szabad hiábavaló ellentéteket és ellenségeskedéseket keresni, hanem ellenkezőleg, módot kellene találni, hogy egymás mellett, lehető legjobb viszonyban megélhessünk. Különösen nem tudom eléggé helyteleníteni azt a módot, ahogy a keresztényszociálisták a királynak a magyar válság dolgában való elhatározását befolyásolni igyekeznek. Ő felségének bizonyára nincs szüksége a keresztényszociálista körök tanácsára, még kevésbé tolokodására, mert hisz ők még csak annak sem értik módját, hogy Ausztriában rendet teremtsenek. Ezért igazán nagyon furesza, hogy ezek a körök azzal a pretenzióval állanak elő, hogy a békét ők diktálják. A keresztényszociálisták súlyt fektetnek arra, hogy ők a magyarországi németek érdekeiért harcolnak. Ma-

gyarországon az erdélyi szászok kivételével majdnem az összes németek a függetlenségi párt táborában vannak. A függetlenségi párt e hívei közt sokan vannak olyanok, akik még csak nem is tudnak magyarul.

Végül a hírlapíró a küszöbön álló kihallgatásról érdeklődött, mire Kossuth így szólt: — *Javaslatom, melyet ma fogok Ofelsége elé terjeszteni, oly természetű, hogy általa a magyar válságot minden baj nélkül meg lehetne oldani, sőt bizonyos különösen fontos kérdésekben azonnali megoldást lehetne vele létesíteni*. Ami a többi kérdéseket illeti, amelyeknek egyelőre nyitva kellene maradniok, azokra nézve jó volna, ha szem előtt tartanák azt a latin közmondást: *Qui habet tempus, habet vitam*.

Két órás kihallgatás.

Valamivel háromnegyed egy után hagyta el Kossuth Ferenc titkára, Thormay Géza kíséretében a Magyar Házat, hogy a Hofburgba menjen. Mikor a kocsiba szállott, nagy tömeg lepte el a Magyar Ház környékét, amely zajosan megéljenzte a kereskedelmi minisztert. Szász József képviselő odaszólt a miniszterhez:

— Jó végzést kívánok, kegyelmes uram! Kossuth így válaszolt:

— *Bizony, megérdemelné az ország a jó végzést, de megérdemelném én is!*

A Hofburghoz érve, Kossuth a kincstári lépcsőn felhaladt az első emeletre és ott egyenesen a király dolgozó-szobájába ment. Kossuth audienciája pontban egy órakor kezdődött és néhány perc híjával két óra hosszát tartott. Mikor Kossuth kijött a Hofburgból, az újságírók egész csoportja várta. A kereskedelmi miniszter ezeket mondta:

— *Uraim, csak igen röviden nyilatkozhatom. Csaknem két óra hosszát voltam a királynál és talán nem egészen frázis, ha azt mondom, hogy Ofelsége igen kegyesen fogadott. A mai kihallgatáson mint a függetlenségi párt elnöke a király elé terjesztettem a kibontakozásra vonatkozó javaslataimat, melyeket a király meghallgatott és megvitatott, belemenve minden egyes kérdés részletes megbeszélésébe. Elhatározását azonban a feltség még nem közölte velem.*

Egy újságíró még megkérdezte Kossuthot, hogy van-e remény a békés kibontakozásra. Kossuth ezt felelte:

— *Legnagyobb sajnálatomra, az előbbieknél többet nem mondhatok.*

Kossuth Ferenc ezután a külügyminiszterumba ment, ahol Aerenthal külügyminiszterrel tárgyalt, majd pedig 4 óra 50 perckor visszautazott Budapestre.

Kossuth Budapesten.

Kévéssel háromnegyed öt után utazott el Kossuth Ferenc Bécsből. Pozsonynál felszállt a vonatra Apponyi Albert gróf is és egészen Érsekújvárig kísérte el Kossuthot. Az egész úton élénken tanácskozott a két miniszter. Kossuth ezután több sürgőnyt írt a függetlenségi

párt vezéreire. Ezekkel azonban, nem mint hirtelt, az intézőbizottságot hívta össze, hanem csak 3—4 személyiséget, akik a függetlenségi párt különböző árnyalatainak vezérei. Ezekkel holnap délelőtt fog Kossuth tanácskozni és megállapítja azokat az előterjesztéseket, melyeket a függetlenségi párt holnaputáni értekezletén fog tenni. Ami a keddi ülést illeti, úgy természetesen ismét egy rövidebb vagy hosszabb elnapolást fognak indítványozni és azt hiszik, hogy ezt a Justh-csoport is elfogadja.

Kossuth pesszimiztikus nyilatkozatai.

Kossuth Ferenc mindjárt utjának megkezdésekor, szalonkocsijában fogadta a P. L. munkatársát. Kossuth megjegyzéseiből konstatálható, hogy a mai kihallgatás *formális döntést nem hozott*. A kereskedelmi miniszter javaslata a kérdések egész komplexumát ölelte fel, melyeket a király szokásos kritikai megjegyzéseivel kísért.

Kossuth a hírlapíró előtt tett nyilatkozataiban megjegyezte, hogy a magyar válság megoldásáig még *számos akadályt kell az utból elgördíteni*.

— *A helyzetnek eddigi pesszimiztikus felfogásán változtatni, — mondta Kossuth — semmi ok nincsen.*

Rámutatott Kossuth arra is, hogy a keresztényszociálisták befolyása még a magyar gazdasági követelések teljesítését is meg akarja gátolni és erre törekedett tegnapi kihallgatásán Lueger bécsi polgármester is.

A kereskedelmi miniszternek 113 percig tartott kihallgatása viszont azt mutatja, hogy a király még *nem utasította el véglegesen Kossuth tervét*. Kossuth eddigi kihallgatásai között a mai volt a leghosszabb.

Az audiencia eredménye.

A mai audienciát úgy a magyar mint az osztrák politikai körökben egyaránt kiváló fontosságúnak tartják. A kihallgatásról a M-g ma esti száma — mint fővárosi tudósítónk telefonálja — ezeket írja:

— *Beavatott körökben nem tartják olyan reménytelennek a helyzetet, mint ahogy ezt egyes helyeken feltüntetni szeretnék. Jól informált helyről való értesülés szerint Kossuth Ferenc a jövő héten ismét Bécsbe utazik, hogy kihallgatásra menjen a királyhoz. Ezt a kihallgatást azonban megfogja előzni Wekerle Sándornak e hó 6-án bekövetkező audienciája. Több függetlenségi politikus kihallgatása is bizonyosra vehető.*

A bécsi újságok ezzel szemben ma is a régi hangon írják. A keresztényszociálisták lapja, a *Vaterland* így irt az audiencia előtt:

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma, mint a függetlenségi párt vezére megjelent a király előtt és bemutatja kibontakozási tervét. A király fenn fogja magának tartani a döntést, de behatóan ismertetni fogja Kossuth-tal álláspontját, mely tudvalevőleg odairanyul, hogy a király a *Wekerle-kormányt nem bocsáthatja el mindaddig, míg a paktum utolsó pontját, a választói reform alkotását nem teljesítette*, aminek a keresztülvitelére a Wekerle-kormány és a koalíció egyaránt kötelezve van. Az uralkodó fel fogja szólítani Kossuthot, hogy ebben az értelemben hasson a függetlenségi pártra, de már ma tudára fogja adni Kos-

suthnak, hogyha nem is sikerülne a koalíció fenntartása, ki van zárva az, hogy az új kormányt a hatvanhetesek elejtésével és a hatvanhetes elvek feláldozásával alakítsák meg.

Forgách János gróf — homo regius.

A P. N. írja: A király legközelebb homo regium küld ki — jó körökből eredő hír szerint Forgách János gróf belgrádi nagykövetet — a király, azzal a megbizással, hogy tárgyaljon a pártokkal s foltozza valamiképpen össze a koalíciót. Ha ez a kísérlet — amint ez előrelátható — megtörik, akkor parlamenten kívüli kormányt nevez ki az uralkodó, amely a Ház feloszlásával kezdi meg munkáját.

Kossuth tervének elutasítása.

Bécsi tudósítónk a legilletékesebb körök felfogását illetőleg, teljesen kompetens helyről a kihallgatás után ezeket jelenti:

Az itteni politikai körökben megvannak győződve arról, hogy Kossuth kihallgatása teljesen eredménytelen volt épen úgy, mint Wekerle legutóbbi kihallgatása. A válság megoldása még igen távol áll, mivel a korona elé eddig terjesztett kibontakozási tervek a megoldást nem képesek elérni. A korona olyan javaslatot vár, amely az ő nézete szerint is keresztülvihető Magyarországon, mert sem Kossuth, sem Wekerle tervét ilyenek nem tartja. Ennélfogva a korona más politikusokat fog meghívni, hogy tanácsukat kikérje. Ezek a kihallgatások mindaddig folytatódnak, amíg egy ilyen módozat nem kerül a király elé. A király a függetlenségi párt vezérét ma nem hagyta kétségben az iránt, hogy a Kossuth által előterjesztett módozatok mellett a felség a kormányzást a függetlenségi pártnak átadni nem hajlandó. A király Kossuth Ferencsel szemben kifejtette, hogy okvetlenül ragaszkodik az 1906-os paktum feltétlen végrehajtásához.

A Ház keddi ülése

A képviselőház keddi ülésére várható eseményekről ezeket jelentik:

— Noha csaknem bizonyos, hogy a pártok vezérei ezuttal is arra törekcsenek, hogy a képviselőház keddi ülése sima és zavartalan legyen, ezuttal aligha lesz lehetséges a konfliktus elkerülése a néppárt és a függetlenségi párt között. A néppárt nagyon ingerült a Ház múlt keddi ülésén történtek miatt és különösen haragszik Justh Gyulára, amiért ő nem mondott le elnöki állásáról. Ezen való „méltatlankodását” a néppárt a keddi ülésen kifejezésre is fogja juttatni, amit viszont a függetlenségi párt sem fog válasz nélkül hagyni.

Justh Gyula különben tegnap Budapestre érkezett és ma délelőtt a képviselőházban elintézte az összegyűlt folyó ügyeket, azután pedig több képviselőt fogadott, akikkel a politikai helyzetről tanácskozott.

A képviselőház elnöksége most intézkedett, hogy a bankbizottság jelentése kinyomassék. A jelentést kedden osztják szét a képviselők között.

Günther Antal kinevezése

A trónörökös sikertelen közbelépése? Kombinációk a késedelem miatt.

Távirati tudósítás.

Arad, október 2.

Általános föltűnést keltett, hogy Günther Antal volt igazságügyminiszternek kuriai elnökké való kinevezése erősen késett. Egy hete, hogy Wekerle Sándor a felségnek előterjesztette Günther kinevezését s hiába lesték az érdeklődők a hivatalos lapot, amelynek közölni kell a királyi kéziratot.

Ezt a feltűnő késedelmet azal okolták meg, hogy a trónörökös közbe járt a királynál és egyszersmindkorra megakadályozni akarta Günther kinevezését. Hogy igaz-e ez, azt nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy eredménye nem volt, mert a hivatalos lap holnapi számában megjelenik a kinevezés. A szokatlan politikai kombinációkról szóló jelentéseket itt közöljük:

Hol késett Günther kinevezése?

Az Egyetértés ma ezt jelentette:

Günther Antalt a lemondott kormány a Kuria elnöki állására terjesztette elő a királynak. Az előterjesztés híre megjelent az összes lapokban az igazságügyi tárcától való fölmentése is megtörtént, sőt Günther már látogatást is tett a Kurian, ahol az alelnökkel tárgyalt — a hivatalos lap azonban a kinevezést még mindig nem hozta. Miért? Günther kinevezésének feltűnő késése a jelen politikai viszonyok között igen különös magyarázatra adott alkalmat. Olyan körökben, ahol nincsenek barátságos vonzódással a koalíció iránt, ma Günther kinevezéséről a következőket mondták:

— Nincs kizárva, hogy a korona a fölterjesztett kinevezési okmányt szándékosan nem írja alá addig, míg a válság elintézve nincsen. Alighanem figyelmeztették a koronát arra, hogy olyan időkben, mikor a parlament feloszlása, esetleg több választás és egy felújított nemzeti ellentállás lehetősége nincs egészen kizárva, a koronának nem lehet mindegy, hogy ki ül a Kuria elnöki székében. Amennyiben olyan kormánynak kelene következnie, mely a függetlenségi többség ellenére választásokat rendel el, a kuriai bíraskodás mellett egy függetlenségi elnök nagy galibákat okozhatna a kormánynak. Azért nem lehetetlen, hogy a korona Günther kinevezését a válság megoldásáig elhalasztja.

Fejérváry levele.

A Nap című esti lap mai számában következőkkel okolja meg Günther kinevezésének késedelmisségét:

A kinevezést Fejérváry Géza, Kristóffy József és Lányi Bertalan volt miniszterek a trónörökös segítségével akadályozták meg. Amikor az emlékeztetés minisztertanács véget ért, tudvalevőleg Wekerle azt mondta, hogy Günther lesz a Kuria elnöke. A minisztertanács után Wekerle fölment Bécsbe és előterjesztette Günther kinevezését a felségnek. A király meghallgatta Wekerlét, de arra semmiféle megjegyzést se tett.

Amikor a kinevezést félhivatalosan is publikálták, Lányi Bertalan fölment Fejérváryhoz és állítólag ezeket mondta:

— Itt volna a jó alkalom visszadni a kölesönt a koalíciónak, amely megakadályozta az én kinevezésemet. Most mi akadályozzuk meg Günther kinevezését.

Fejérváry nem akart lépéseket tenni Günther kinevezése ellen, de a fiának, Fejérváry Imrének, Kristóffy és Lányinak buzdítására mégis levelet írt (!) Ferenc Ferdinándnak, megkérve őt, hogy akadályozza meg Günther kinevezését. A trónörökös a napokban tudvalevőleg a királynál járt és lefújta Günther elnökségét. Ennek tulajdonítható az, hogy Günther ma Bécsbe utazott.

A kinevezés a hivatalos lapban.

Éjszakára ezek a kombinációk megdőltek. Ejjel ezt jelentette budapesti tudósítónk: A hivatalos lap holnapi száma a következő királyi kéziratot fogja közölni:

— Az igazságügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére, Günther Antal volt igazságügyminisztert, Kuriam elnökévé nevezem ki.

Kelt Bécsben, 1909. szeptember 25-én.

Ferenc József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

Thaly Kálmán végrendelete.

Kulturális hagyományok.

Távirati tudósítás.

Arad, október 2.

Ma bontották fel a pozsonyi közjegyzőnél Thaly Kálmán végrendeletét. Thaly hagyatékát tekintélyes összegre becsülik. Ennek egy részét testvéröccsére, Thaly László országgyűlési képviselőre, másik részét, mely maga is körülbelül százezer koronára rug, kulturális és hazafias célokra hagyományozta.

Az érdekes hagyományokról egy pozsonyi táviratunk ezeket jelenti:

Thaly Kálmán végrendeletében 50.000 koronát hagyott a Magyar Történelmi Társulatnak, hogy ennek az összegnek kamataiból azok a munkák díjaztassanak, melyek a magyar függetlenségi törekvések történetét írják le 1505-től napjainkig. Kiköti azonban a hagyományozó, hogy e díjjal aulikus, klerikális vagy reakciós műveket jutalmazni nem lehet, hanem csakis magyar nemzeti és szabadelvű szempontból megírt műveket, melyek a történeti igazságnak megfelelnek.

5000 koronát hagyott Thaly Kálmán a budapesti, 5000-et a pápai és 10.000-et a debreceni református főgimnáziumnak Thaly Kálmán-ösztöndíjalapul.

5000 koronát hagyott a pozsonyi református templomra és paplakra és végül

12.000 koronát saját sirkövére, azal a kikötéssel, hogy az abból eset-

leg fenmaradó összeg a pozsonyi református egyház és a Toldy-kör közt egyenlő részben osztandó fel.

Szini-iskola — Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2

Az Aradi Nemzeti Színház igazgatója és Odry Lehel nyugalmazott operaénekes között megállapodás történt arra nézve, hogy Aradon „az Aradi Nemzeti Színház szini- és énekiskolája” címen iskolát létesítenek. Az iskola igazgatását Odry Lehel vállalja. Szendrey Mihály igazgató az iskolát morális támogatásban részesíti az által, hogy a próbatermekben való tanításnak helyet ad és a növendékeket a próbákön és előadásokon tehetségükhöz képest foglalkoztatja. Az igazgató mellett, ki az énektanfolyamot és hangkiképzést fogja vezetni, mint tanári testület működnek: Polgár Sándor, mint az operette és szinpadai játék tanára, Tilger Árpád és Csányi Mátyás színházi karmesterek, mint az operák és operettek betanítói és a zene-elmélet tanárai, Benkó Paula tánc-tanárnő, azonkívül a drámai szakon és az irodalomtörténet, aesthetika stb. előadását 2, még ezután betöltendő állásban két tanár fogja képviselni.

Az iskola megnyitását ez év október 16-án tervezik és legalább husz növendék jelentkezésétől van függővé téve.

A szinpadra készülő tehetségek mindkét nemből úgy a szini- mint az ének szakmára ez évi október 3-tól 16-ig vasárnap kivételével jelentkezhetnek délután 3—5 óráig Batthyány-utca 33a. alatt, ahol a felvételi feltételekről felvilágosítást nyerhetnek.

Aradi kabaré.

A marónis.

Az Andrassy-téren ma megjelentek a marónisok.

Hiába nincs rajtam felöltő,
Hiába mosolyog az ég,
És mindhiába, hogy szivemben
A szerelem szent tüze ég,
S hiába néz jövőbe lelkem,
Látnom kell a sivar jelent,
A kávéházak kertje eltűnt
És a marónis megjelent.

Elhozta őt az ősz siráma,
Hűvös szellők lehellete,
Szőlőcentak helyett az utca
Sült gesztenyével van tele . . .
S szive hűlgénynek nagy szerelmét
Eképen vallja Tóni:
„Nagysád, oly forró a szerelmem,
Miként a sült maróni.”

Csak a marónis áll nyugodtan
És nézi az eget,
És vidám, ha keleti szél fuj,
És hideg fenyeget.
Akkor boldog, ha más halandók
Dideregnek és fáznak —
És nagy örömmel kikaparja
A sült marónit — másnak.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZAMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal! éshirdetési osztály — 151

HIREK.

A minorita rend jubileuma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Ma ünnepelte az aradi minorita rendház a rend hétszáz éves jubileuma alkalmából rendezett ünepségek második napját. Délelőtt tíz órakor Zárkövy Bonifác plébános helynök ünnepélyes misét celebrált. Este 5 órakor pedig szent beszéd és olvasó imádság volt. A szent beszédet Monay Ferenc dr. mondotta és szent Ferenc mélyszéges alázatosságát állította a hallgatóság elé követendő példának. Az ájtatosságot papi segédlettel Lakatos Ottó dr. rendfőnök végezte. Az ájtatosság alatt ismét a női énekkar énekelt s közben Györgyösi Böske, dr. Lux Ubaldné és Brunhuber Mariska urhölgyek adtak elő egy szépséges hármass éneket szent Ferencről.

Az ünepségek további sorrendje a következő:

Október 3-án délelőtt 1/2, 10 órakor az Oltáregyesület számára szent beszédet mond Kausz Leó hitoktató, 10 órakor szentségkítétel és szent mise, tartja: Monay Ferenc dr. rendtartományi titkár. Ezután egész napon át az Oltáregyesület imádsást tart. Este 5 órakor szent beszéd és ájtatosság.

Október hó 4 én d. e. 10 órakor ünnepi szentmise és szentbeszéd, este 5 órakor befejező szentbeszéd és hálaadó istentisztelet. A szenimisét és ájtatosságot Lakatos Ottó dr. rendfőnök celebrálja, a szentbeszédet pedig Monay Ferenc dr. tartja. Az esti ájtatosságokon a Weichert Auróra vezette női kar Müttermüller József orgonakiséréte mellett fog énekelni.

A Rend 700 éves jubileumában X. Pius pápa is részt vesz. Főhatalmazta ugyanis a rend főpapjait, hogy nevében a jubileum napján, október 4-én pápai áldásban részesíthessék a híveket. A pápai áldást, mely a teljes bucsu kegyelmével van összekötve, szent Ferenc ünnepén, hétfőn este a befejező ájtatosságon fogja Lakatos Ottó dr. rendtartományi főnök ünnepélyesen kiosztani.

A következő sorok közlésére kértek föl bennünket: Felhívás. A minoritarend alapításának hétszázados évfordulója alkalmából, felkérjük azokat, akik a rendfőnök ur előtt, a hazafias rend működésének méltatása céljából, tisztelgő küldöttségben résztvenni óhajtanak: sziveskedjenek folyó október hó 4-én (hétfő) fél 12 órakor a polgármesteri hivatalba felfáradni, honnan a küldöttség együttesen megy a plébániára. Arad, 1909. október hó 2. Dr. Mülek Lajos, Reicher Károly, dr. Barabás Béla, Varjassy Lajos.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 3-án az időjárás: enyhe, nyugaton sok helyütt csapadék.

— Tisza István gróf — képviselőjelölt? Egy kaposvári lapban azt olvassuk, hogy Kaposváron már komolyan készülődnek a legközelebbi képviselőválasztásokra. Mozgalom indult meg, hogy Tisza István gróftól léptessék föl. Tisza egy év előtt a kaposvári református templom felavatása alkalmával volt Kaposváron, ahol akkor nagyon megkedvelték és most meg akarják választani. A kaposvári lap szerint Tisza elfogadja a jelöltséget.

— Gróf Hunyady László és a Keresztény Szövetkezetek Központja. A „Keresztény Szövetkezetek Központja mint Szövetkezet”-nek régi igazgatósági tagja gróf Hunyady László. A gróf, úgy látszik, megunhat a dolgot, vagy pedig, mert máshol van elfoglalva, legutóbb lemondott erről az állásáról. A távozó igazgatósági tag cégjegyzési jogosultságának a megszüntetését most tudomásul vette a budapesti cégbíróóság is.

— Iparosok a veszthelyért. Az aradi iparosok nagy buzgalmat fejtenek ki a veszthely érdekében. Hönig Ottó felhívást intézett az adakozásra; a felhívást itt közöljük:

Iparosok!

Hazafias kötelessége volna minden embernek, aki magát magyarnak nevezi, hogy a veszthely megváltására minden tőle telhető anyagi erővel áldozzon. Nekünk, iparosoknak ez nemcsak hazafias, hanem erkölcsi kötelességünk is, roba a gyűjtés eddigi szegényes eredményeért azokat terheli a felelősség, akik a hatalom és vagyon birtokában sem tettek eleget annak a paranesnak, amit a hazafias érzés diktál. Ámde ezért nekünk nem kell szégyenkeznünk; akiket illet, majd leszámolnak lelkiismeretükkel: mi tegyük meg kötelességünket, amint megtettük már annyiszor, amikor a hatalmasok távol maradtak mozgalmainktól. Hogy ezen szent célra való gyűjtési kötelességünk tényleg fennáll, azt nem magyarázhalom meg másként jobban, csupán ha a betegségleyezési törvényre hivatkozom. 1908-ig hét nap után fizettük a járulékokat, azontul pedig csak hat nap után, úgy, hogy ez az egynapi különbség az ország iparára nézve évente három millió korona megtakarítást jelent. Ebből az összegből Aradra jut nyolcvanezer korona, azaz minden egyes munkásra átlag évente három korona, minden tanonc után pedig évente egy korona megtakarítás. Mindannyian tudjuk, hogy ezt a megtakarítást egyedül Barabás Béla dr. köszönhetjük, ugyanannak a Barabás Bélának, aki annyit tett már az iparosokért, mint még senki. És most ez az ember testével-lelkével, szívének hazafias sugallatára hallgatva, felvetette azt az eszmét, hogy váltsuk meg a veszthelyet és ime mindenki támogatja, csak mi iparosok nem.

Iparosok! Ne vegyünk példát azoktól a gyárosoktól, akik a hatnapos számítás révén legtöbbet takarítanak meg s mégis szűkkeblően távol tartják magukat a mozgalomtól! Ne szégyeljük magunkat másokért, mi csak gyűjtsünk!

Az ipartestület jegyzői irodájában a koronákat épp oly szívesen fogadjuk és igazoljuk, mint a filléreket.

Első, szóbeli felhívásra a következők adakoztak: Glück Károly 50 korona, Hönig Ottó 10 korona, ifj. Czeiler István 2 korona, Czeiler István 2 korona, Nyársy Sándor 1 korona, Kotsis Lajos 10 korona, Frick József 10 korona, Kovács Antal 1 korona, ifj. Müller József 10 korona, Szablóczky László 2 korona, Bisam Gyula 1 korona, Szida László 5 korona, Assaél Károly 2 korona, Rosenberg Herman 2 korona, Kiss András 2 korona, Schaffer Henrik 2 korona, Reisinger Sándor 20 korona, Glück József 5 korona, aug. 2-iki gyűjtés 13 korona 26 fillér. Összesen 150 korona 20 fillér.

— Születés, halálozás, házasság. Az aradi anyakönyvi hivatalban a következő születéseket halálozásokat és házasságokat jelentették be ma: Született: Karácsony György molnár segédnek Erzsébet nevű leánya, Molnár József nap számosnak József nevű fia, Oszter István kovács segédnek Mihály nevű fia. Meghalt: Winkler Gizella tanulóleány, Ujj István fiú csecsemő, Raáb Ferenc fiú csecsemő, Karácsonyi Erzsébet leány csecsemő, Hám János nap számos. Házasságot kötött: Knapp Károly máv. hiv. Iván Etelkával. Markó János szobafestő Varga Irénnel.

— Vasuti szerencsétlenség — husz halottal Bresciából jelentik: Tegnap Reveratő állomás közelében vasuti katasztrófa történt. A Milánóból jövő személyvonat belerohant egy álló vonatba. Husz utas meghalt, nagyon sokan megsérültek, többen vesztesen.

— **Élő negyvennyolcas honvédek.** Az aradi 48-as honvédek egylete most kapta kézhez az országos honvédegyleti nagygyűlés jegyzőkönyvét, amelyben az elnök jelentése szerint 6436 tüntetett ki még életben levőnek, kik közül az aradi élők sora a következő: Simay István egyleti elnök, az országos honvédegyletek bizottságának diszelnöke, Salacz Gyula diszelnök, Jankó Mihály százados, Simon Gábor főhadnagy, Aknay Antal főhadnagy, May Soma főhadnagy, Dusek István hadnagy, Fülöp István hadnagy, Dániel László őrmester, Perzsa Ede őrmester, Tiszti Lajos tizedes, Panyiczky István tizedes, Szij Sándor, Benyei Nándor, Csontó János, Karikó István, Csincsur János, Hunyadi Mátyás, Babos András, Böhm Mihály, Schlegl Alajos, Büszörményi József, Zachar Pál, Petricskor János, Kovács Pál, Ketzenmacher Antal, Seres Mihály, Jardék Márton, Gombos István, Krempansky Mihály, Jáger Mihály közharcosok.

— **Csanádmegye — Wekerlenek.** Makóról jelentik: Csanádmegye állandó választmánya mai ülésén tárgyalta Arvavármegye átiratát, mely szerint megleghangu feliratban üdvözik Wekerle Sándor miniszterelnököt és pénzügyi politikája kapcsán kéri őt a készfizetések felvételére vonatkozó akció hatékony folytatására. Dózsa Sámuel dr. az átiratot *nem ajánlja pártolásra*, mivel az átiratban Wekerle bankügyi, tehát közös bankos politikája helyeslését látja. Hasonló véleményen volt a választmány több tagja is. Návay Lajos dr. felszólal ezután és az átiratban bizalmi kérdést lát Wekerle politikája iránt. Indítványozza tehát, hogy hasonló szellemű felirattal támogassák az átiratot. Az állandó választmány erre Návay indítványát szótöbbséggel elfogadta. — Hajdumegye átiratát a szekularizáció tárgyában, tekintettel annak időszzerűtlen voltára, elejtették.

— **Aradiak a parancsörtiszi lovaglason.** A soproni tiszti lovaregység október 1-én és 2-án parancsörtiszi lovaglást rendez, amelyen részt vesz 71 közöshadseregbeli lovastiszt, 2 landwehr-uhánus és 26 honvédhuzártiszt. A parancsörtiszi lovaglásnak nincs verseny jellege. Csupán az a célja, hogy a lovastisztek lovagló tudását, ügyességét és a terepen való lovasképességét kipróbálja. A 3-ik honvédhuzárezredtől a következők vesznek részt a lovaglásban: Tombácz Károly és Samarjay Sándor századosok, Brunhuber László és Kovács Géza hadnagyok.

— **Peary kudarca.** A Daily Mail közli a Newyorki Evening Journal egy cikkét, amelynek címe: „Sarki isten hozott Peary!” E cikk szerint Peary newyorki fogadtatása éppoly hűvös volt, amilyen lelkes volt Cook doktoré. Amikor a sarki kutató a Grand Central Stationon megérkezett, egyetlen üdvözlő szóval sem fogadták, csak legközelebbi barátai szorítottak kezét vele. — **Kopenhágából** jelentik: Swendrup a Politikában cikket tesz közzé, melyben többek között azt mondja, hogy nem szabad megengedni, miszerint Cook és Peary eszkimókat hívjanak tanukul, mert nem lehet komoly tanukul elfogadni oly embereket, akik a számokat csak háromig ismerik és az ennél nagyobb számokat csak „több”-nek mondják.

— **Mintaszüret Ménésen.** A ménesi m. kir. vincellériszkola igazgatósága e hónap 12-én dél előtt 9 órai kezdéssel mintaszüretet tart Ménésen. A szüret iránt a szőlőtermelők körében nagy az érdeklődés.

— **Uj-török küldöttség Mezőhegyesen.** Félhivatalosan jelentik: A napilapok már több ízben hírt adtak arról, hogy Törökországból egy nagyobb kiránduló társaság szándékozik Magyarországra és Ausztriába ellátogatni oly célból, hogy a két állam kulturális, ipari és közgazdasági intézményeit megismerjék és ez alkalomból egyszersmind tanujelét adják a legutóbbi politikai események után immár helyreállt baráti jóviszonynak Magyarország-Ausztria és Törökország között. Ez a terv újabban már konkrét formát is öltött annyiban, hogy ugyanúgy, mint Ausztriában széleskörű intézkedések történnek a vendégek méltó fogadására. Az eddigi értesülések szerint a kirándulásban *körülbelül százötvenen fognak résztvenni* és közöttük szerepelnek számosan a most uralmon levő uj-török párt vezéreiből is. A Szaloniki felől jövő vendégek október 20-án, szerdán reggel lépnek a magyar földre és október 27-én, szerdán este távoznak tőlünk, tehát 8 napi időt fognak körünkben tölteni, nem számítva a hazautazás közben még utóbb Fiumében töltendő napot. A kereskedelemügyi miniszteriumban ma délelőtt az illető hatóságok és a kereskedelmi és ipari érdekeltek bevonulásával értekezletet tartottak, amely a nyolcnapos itt tartózkodás programját főbb vonásaiban megállapította. A főváros közintézményeinek, fontosabb ipartelepeinek és egyéb látványosságainak megtekintésére négy napos idő van kiszabva. — Ezenfelül október 22-én a társaság kirándul Hatvanba és Diósgyőrré, 24-én Mezőhegyesre, 25-én Temesvárra és 27-én Pozsonyba. Az utóbbi napon a társaság Bécsbe megy az ausztriai körut befejezésével Triesztből jövet érinti Fiumét, ahol a legnevezetesebb látnivalókat szintén bemutatják a társaságnak. Fiuméből a kirándulók Zágrábon és Belgrádon át visszatérnek hazájukba.

— **Cigány gyermekek felruházása.** A pánkotai cigányiskola szervezésével és megnyitásával az első nehéz próbán keresztül ment. A gyermekek rendszeresen járnak, számuk már 50-re szaporodott. Most az a kérdés, hogy mi történik a gyermekekkel a téli időben? Semmiféle ruházatuk nincs, mert a jelenlegi rongyaikat ruhának a legjobb akarat mellett sem lehet nevezni. Társadalmi uton kell valamit tenni értük. Egy pár korona már begyűlt erre a célra, (a nemes lelkű adakozók neveit más alkalommal közöljük) de 50 gyermeket teljesen felruházni, egy pár koronával még sem lehet. Tenni pedig kell valamit, mert a társadalom segítsége nélkül az ország első cigányiskolájának kapuit eredmény nélkül kell bezárni. Az iskola gondnoksága terjedelmes és indokolt kérvényt intézett Edelsheim-Gyulay Lipót grófhhoz, mint az Országos Gyermekvédő Liga elnökéhez, kérve támogatását a cigánygyermek felruházásához. Ismerve a Gyermekvédő Liga magasztos törekvéseit, különösen nagytekintélyű elnökének nemes, jóindulatu lelkületét, bizonyosra vehető, hogy onnan is érkezik valami segély. Csakis ily támogatás mellett lehet a megkezdett nehéz munkát tovább folytatni.

— **Különös váloper.** Pétervárról jelentik: Budovitsnének, az orosz hadügyminiszter jóvendőbeli feleségének első férje ellen folyó váloperében döntő fordulat állott be. A szent zsinat megvizsgálta az ügyet és azt találta, hogy a válás kimondásához nincsen kánoni jogalap, minthogy a válás oka, első férjének *kegyetlen bánásmódja*, a kánonjog szerint nem képez házassági bontóokot. A váloper aktáit fel fogják terjeszteni a cárhoz, aki valószínűleg kimondja a válást. Az nem igaz, hogy a hadügyminiszter már elvette volna Budovitsnéét.

— **Októbernek elsején.** Nem az már az október elseje, aminek a régi nóta mondotta. Nem kell már a legénynek berukkolni októbernek elsején. Október 3-án, 6-án, 7-én vonulnak be a közös hadsereg ujoncai már esztendő óta és így ezidén is. Csak épenséggel azok az új katonák öltik föl az uniformist október elsején, akiknek egy éves önkéntesi joguk van. Az ilyen kis-nagyváros vagy inkább nagy kisváros utcáira, minő Arad, mégis hoz élénkséget az október elseje. Az emberek itt közelebb élnek egymáshoz, együtt vannak, ismerik egymást és így érthetően szembetűnik az a néhány új önkéntes is. Akik még tegnapelőtt és azt megelőzőleg egy éven át az egyéves önkéntesi uniformisban feszítettek, akik egy jó héten át büszkén csörtették az önkéntesi vizsgán kiérdemelt hosszú őrmesteri kardot, azok közül holnap már valamennyi visszavált polgári ruhájába és megtért a civilhivatása folytatásához. És ez a polgári foglalkozás bizony rendszerint megérzi azt a közbeeső önkéntesi egy évet. Ezt be kell ismernie még annak is, akinek jól esett, ha a feszes, lány szemeknek kívánatos uniformison jobban megakadtak a női szemek és szívek, mint a civil egy és két soros zakkó kabát. Ám ha ez igaz is, ha ez valóság is, azért az új egyéves önkéntesek nagy többsége vidáman ölti magára a vadonatúj uniformist és kissé félszegen, kissé ügyetlenül lépkednek végig az Andrassy-téren, ahol azt hiszik, hogy minden szem őket nézi.

— **Az aradi napilapok sérelme.** A publikum körében néhány hete feltűnt, hogy az aradi vasuti állomáson nem lehet aradi napilapokat kapni, ami az utazó közönségnek határozott hiánya. A publikum ugyanis eddig már a hajnali órákban megkapta az aradi lapokat, amelyekben az ország és a külföld minden jelentős eseményéről tudomást szerezhettek. Az aradi napilapoknak az indóházból való elmaradásának az az oka, hogy a *Csomagkiviteli és Szállítási R. T.*, amely az összes vasuti állomásokat bérlő, olyan súlyos feltételeket szabott az elárulásért, hogy a lapkiadók azt *nem teljesíthették.* E visszas állapot megszüntetése érdekében holnap az *Ujságkiadók Országos Egyesületének* igazgatóválasztmánya gyurgyóka *Zilahy Simon*, a Budapesti Hirlap igazgatójának elnökletével ülést tart, amelyen *Boros János*, az *Aradi Közlöny* kiadóhivatali főnöke interpellációt terjeszt elő. Indítványozza, hogy átiratot intézzen az egyesület a máv. igazgatóságához e sérelem orvoslása végett, egyben erélyesen tiltakoznak a lapkiadók eme jogosulatlan megterhelése ellen. Ha ez eredménytelen volna, országos akciót indítanak a *Csomagszállító R. T.* ellen.

— **Gyászünnepély Vingán.** A „Délmagyarországi magyar köznevelődési egyesület” vingái fiókjá, a magyar szabadságért hősi halállal ki-múlt aradi vértanuk emlékére Vingán, 1909. október 6-án (szerdán) délelőtt 10 órakor (a gyászmise végeztével) a nagyvendéglő emeleti nagytermében hazafias gyászünnepélyt rendez. Belépődíjat senki sem fizet. A gyászünnepély műsora: „Szózat”. Előadja a D. M. K. E. vingái fiókjának tagjaiból alakult zene- és énekkar. Bán Mátyás hazafias költeményt szaval. Ünnepi beszédet mond Medgyesy Ignác dr. Schmidt Fülöp hazafias dalokat ad elő *Andres János* zongorakisérére mellett. *Bitófiák* beszéde. (Melodráma. Irta Szepessy László, zenéjét szer-zette Kerner Jenő) A D. M. K. E. zene és énekkarának kíséréte mellett szavalja *Pilsák János*. Hymnus. Előadja a D. M. K. E. zene és énekkara.

— **Halálos automobil katasztrófa.** Berlinből jelentik: Ratstatt és Koppenheim között nagy automobil katasztrófa történt. Két automobil, melyek közül az egyik nem volt megvilágítva, nekiment egymásnak. A Ratstatt felől jövő automobil sofförje, Köhler Vilmos azonnal meghalt; a másik autóban hét utas ült, valamennyien többé-kevésbé megsérültek és az utasok egyike meg is halt.

— **Meghalt az aradi cigányhíró.** Gyásza van az aradi cigánytelepnek. **András Miklós** (Láje cigánynéven), az alig harminnyolc éves ember, szombat reggel öt órakor tüdővészben elhalt. András a cigánytelepnek tekintélyes bírója volt, ki megjelenésével is hatott népére. Még péntek este a telepen sétálgatott, aztán lefeküdt s reggelre már halott volt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a telepen. A cigányok az őket ért veszteség fölött a temetésen méltó kifejezést adnak.

— **Iluska színésznő akar lenni.** **Nagykanizsán** Kövesi színtársulata játszott és Iksz vagy Ipszilon Iluska, kanizsai gazdag szülők bakfi-leánya, annyira belebolondult az ugynevezet színművészetbe, hogy színésznő akart lenni. Elszökött a társulat után, de Dombóváron feltartóztatták a rendőrök és hazaszállították a mamájához.

A ki ezek után azt hinné, írja ebből az alkalomból a „Zala“, hogy Iluska lemondott színi ábrándjairól, az nagyon téved. Nem használ itt sem szülői fenyegetés, sem munkatársunk oktató szava, ki a rajongó leánykának szinte kézzelfoghatóan megmagyarázta, hogy a kardalasnői rangtól (mert azzal kell ott kezdeni) a primadonnaságig legalább oly messze van, mint Nagykanizsától Pécsig. Iluska színésznő akar lenni és ahogy őt hozzánk beküldött szépszámú verseiből és táncából, melyeket csak azért nem közöltünk, mert Iluska még tan életében nem olvasott, csak irt verseket és tárcákat, megállapíthatjuk, hogy rajongása a színészpályához soha nem fog megszűnni.

— **Férjhez fogok menni, férjhez, akár egy színészhez is, sőt csakis ahhoz, hogy színésznő lehessen!** zárta be Iluska az intervjút, egy tizenhat éves leánykától meglepő határozottsággal, a mit bátran lehetne elszántságnak is nevezni.

— **Bíró és gyáros véres kardpárbaja.** Budapestről írják: Véres kardpárbaj történt tegnap délután a Rákosi-féle vívóteremben. **Klein Gyula** budapesti szappangyáros és **Kelemen Nándor** dr. szabadalmi bíró mérköztek össze nehéz lovassági kardokkal s a párbajnak súlyos lefolyása volt. Háromszor csaptak össze a felek s harmadik összecsapás után mind a kettőt veszedelmes sebesüléssel vitték haza a lakására. Először Klein kapott egy erős vágást a homlokára, aztán a gyáros kardja mért egy lapos vágást Kelemen dr. jobb halántékára. Az ütés oly erős volt, hogy a bíró azonnal elájult és sok időbe került, amíg eszméltre tudták kelteni. Kelemen dr.-t a mentők szállították haza a lakására. A véres kardpárbajt **Perl Soma** dr. ügyvéd vezette. A párbajra, hir szerint, heves és izgalmas összeszólalkozás adott okot. Kelemen állítólag nagyobb társaságban, rendkívül súlyos formában megsértette a gyarost, aki erre provokáltatta a bírót.

— **A levelező lap jubileuma.** Holnap, október 3-án jubilál a levelező lap, mely ma legelterjedtebb levelezési eszköze a postának. 1864-ben publikálta **Herman Manó** dr., a bécsújhelyi katonai akadémia tanára tervét, hogy rövid közlésekre helyes volna a nyílt lapok forgalomba helyezése, ami által a közönség több millió forint ára megtakarítást érhetne el a levelezésénél. Az akkori osztrák posta és távirat-főigazgató, **Maly báró** olvasta a fejtegetést és annyira megnyerte a tetszését, hogy azonnal a megvalósításához látott. A kiegyezés értelmében meg kellett előzőleg nyernie a magyar hozzájárulást, amire azonnal érintkezésbe lépett **Gorove István** akkori kereskedelemügyi miniszterrel. A terv ott is szíves fogadtatásra talált, de kezdetnek s krajcáros levelezőlapokat kívánt forgalomba hozni, de a kezdeményező ennek ellentállt, ragaszkodott a két krajcárhoz és október 3-án megjelent az első osztrák, egyúttal magyar és német nyelvű 2 krajcáros levelezőlap, mely csakhamar utat tört az egész világban. Hogy időközben annak árát is felemelték 5 fillérre, az csak a minden téren bekövetkezett általános drágulásnak tudható be.

— **Gyilkosság a leány miatt.** Az aradmegyei Paulis községben tegnap este gyilkosság történt. **Bosnyák Miklós** 18 éves postai küldönc agyonlőtte huszonegy éves barátját, **Hack Józsefet**. Bosnyák este nyolc órakor a vasuti állomásról postacsomagokat vitt a községbe és segítségül hívta Hackot. Utközben beszélgetni kezdtek egy leányról, akinek mindketten udvaroltak és aki özv. **Hendreyne**, aradi földbirtokos paulisi szőlőjében szolgált. A beszélgetésből heves veszekedés lett. Bosnyák revolvert rántott és társa nyakába lőtt. A szerencsétlen fiu azonnal meghalt. A gyilkost elfogták a csendőrök és megindították ellene a vizsgálatot. Azzal védekezik, hogy a verekedést Hack kezdte és ő csak önvédelemből használta revolverét.

— **Szüret Magyarán.** Az idén a magyar-arádi szüretet e hónap 8-án tartják meg.

— **Sikkasztás a szociáldemokrata-pártban.** Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy a magyarországi szociáldemokrata-párt „Népszava“ könyvkereskedésében sikkasztásnak jöttek a nyomára. A sikkasztást **Ladányi Rezső** fedezte föl, amikor a szabadságon levő könyvvezetőnöt helyettesítette. Látta, hogy a kézipénztár elszámolásai sehogysem egyeznek meg a könyvelési adatokkal s ezt az észrevételét bejelentette a pártvezetőségnek, amely azután vizsgálatot is indított. A vizsgálatot most fejezték be s megállapították, hogy a kézipénztár pénztárosnője, **Ferwagner Katica**, huzamosabb idő óta sikkasztott. A pénztárosnő a lapkihordók befizetett összegeit mindig kevesebbnek írta be s hogy a különbözetet eltüntethesse, a más tisztviselő által vezetett számsjegyeket megváltoztatta. Ilyen módon 645 koronával károsította meg a szociáldemokrata-pártot. A sikkasztó pénztárosnőt állásából elmozdították, a szociáldemokrata-pártból kizárták és a bíróságnál megtették ellene a följelentést.

— **Birtokcseré.** Aradon az elmúlt hét folyamán a következő birtokcserék történtek: özv. **Szekeres Jánosné** eladja az aradi 2514. számú tjkvben felvett Illés-utca 55. számú házat 2700 koronáért **Katona István** és nejének. — **Kronstein Vilmos** dr. eladja az aradi 5696. számú tjkvben felvett Erzsébet-utca 10. és 11. számú házakat 20.000 koronáért **Kozák Viktóriának**. **Mossóty István** elad az aradi 7370. számú tjkvben felvett háztelkekből 312 □ ölet 674 koronáért **Buza István** és nejének. — **Papp Izidor** és neje eladják az aradi 1182. számú tjkvben felvett Vendel-utca 1. számú házat 2450 koronáért **Tokodi Évának**. — **Dániel Lajos** dr. eladja az aradi 499., 3704. és 3940. számú tjkvben felvett Vágóhid-utca 12., 13. és 14. számú házakat 12000 koronáért **Glück Károly** és nejének. — **Dvorzsák Ferencné** eladja az aradi 5697. számú tjkvben felvett szántót 1500 koronáért **Todorovits Nikoláj** és nejének. — **Zeitler Rudolf** elad az aradi 22. számú tjkvben felvett telkekből 220 □ ölet 10.000 koronáért **Erdős Pál** és nejének. — **Bokor István** és neje eladják az aradi 6573. számú tjkvben felvett Erdélyi-ut 11. c) számú házat 5000 koronáért özv. **Nyisztor Györgyné** nek. — **Hólti József** és **Katalin** eladják az aradi 1148. számú tjkvben felvett Görbe-utca 7. számú házat 1450 koronáért **Papp Izidor** és nejének. — **Szathmáry István** és neje eladják az aradi 6602. számú tjkvben felvett Kapa-utca 45. b) számú házat 16250 koronáért **Botka Istvánnak**. — **Wurm Lajos** eladja az aradi 1202. számú tjkvben felvett Kismolnár-utca 7. számú házat 2600 koronáért **Szöke Istvánnak**.

— **Perzsa szőnyegraktáramat a Neuman-palotában** Széchenyi-utcai oldalon megnyitottam. Szíves pártfogást kérek, Tisztelettel **Schwarz Zsigmond**. 3811

— **Felhívjuk az uri közönség szíves figyelmét** **Hegedüs Gyula** Arad, Andrassy-tér 15. szám alatt levő megnagyobbított kefe, pipere, illatszert és bőrújszert üzletére, különösen női táskák és hajgarnitúrák a legnagyobb választékban és legolcsóbb árban szerezhetők be. 3771

— **Pension Reichart** Budapestben. E napokban megnyílt a főváros előkelő részében, a Szobit-utca 3. sz. alatti kisebb palotában (Teréz-körút 41. mellett) egy kitünően vezetett családi otthon, hol egyesek és családok úgy lakást, mint teljes ellátást kaphatnak. A huzamosabb időre a fővárosba rándulók tehát már nincsenek a drága és rideg szállodákra utalva, mert ezen penzióban — külföldi mintára — jutányos árak mellett ugyszólván második otthon és családi kényelmet találnak. A penziónak fekvése is igen megfelelő, mert közvetlen a nyugati pályaudva mellett van, s a villamos vasutak onnét minden irányban ágaznak el. Gyönyörű nagy szobák minden kényelemmel, modernül vannak berendezve. Konyha kitünő. Központi fűtés, villamos világítás, fürdő, stb. A penzió tulajdonosa — **Reichart Dezsőné** urnő — saját vezetése alatt áll, kinek férje mellett, mint sok éven át Tátrafüred igazgatója, alkalma volt e szakmát alaposan elsajátítani. További felvilágosításért fenti címhez kell fordulni. 3786

— **Menyasszonyi kelengyék** szolid, szakavatott kivitelben legelőnyösebben szerezhetők **Heim J. cégnél** Arad, gróf **Nádasdy** palota, Szabadságtér 20. 3407

— **Felhívjuk az uriközönség figyelmét** **Hirsch Antal** uri szabó műtermére, Andrassy-tér 18. sz., hol a legfinomabb szövetekből elegáns és olcsó ruhák szerezhetők be. 3632

— **Deutsch Sándor** táncintézetében (Ipartestület díszterme) a tanítás folyó évi október hó 2-án veszi kezdetét, melyre beiratkozni már most lehet **Bercsényi Miklós** utca 18. szám alatt. Október hó 3-án ismerkedési estély, diák-, kereskedő és iparos-kolon. — Külön órák háznál vagy a tánciskolában, ugyszintén kívánatra vidéken is. 3419

— **Felhívjuk az uri hölgyközönség szíves figyelmét** **Guttman Izidor**, Szabadságtér 15. szám alatt levő divatüzletére, hol nagy raktárt talál vászon, szövet, mosóárak, blouzok és aljakban bámulatos olcsó árak mellett. 3641

— **Üzlet áthelyezés!** Értesitem a n. é. közönséget, hogy szücs és madártörmő üzletemet a **Deák Ferenc** és **Lázár Vilmos** utcák sarkán levő Földes-palotába helyeztem át s a legújabb divatu őszi és téli szőrmeárakkal rendeztem be, melyeket a legolcsóbb árért bocsájtok t. v. vőim rendelkezésére. Megrendelések legpontosabban elkészülnek. Szíves pártfogást kér **Sztruhár György**, szücsmeister. 3452

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér **Vojtek és Weisz**nál. 17

A kiváló és hatékony gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kőszívóknál, csomós hólyagoknál és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Lapható ásványvízkereskedésekben vagy a Salva-törzs Salva-törzs Vállalatnál Budapest, V. Budaörsi-pályán.

SPORT.

+ **Bajnoki football-mérkőzés.** Délmagyarországi football bajnokságának egyik legjelentősebb küzdelme dől el holnap délután fél 4 órakor az Aradi Atlétikai Klub Török Gábor-utcai sporttelepén. A délmagyarországi bajnokság két legkomolyabb reflektánsa kerül holnap egymással szembe, hogy míg egyrészt az 1909-10. évi őszi forduló első bajnoki mérkőzését lejátszák, másrészt egymásnak az elmúlt évi eredményekért revanchot adjanak s a megzavart baráti érintkezést újból felvegyék. A „Bácska“ Szabadkai Atlétikai Klub éveken át volt győztese a délmagyarországi football bajnokságnak, mit fejlett technikájú játékaival méltán kiérdemelt. Elvitázhatatlan azonban az, hogy a bajnokságban eddig alig volt Bácskának komoly ellenfele. Most azonban, amikor az **A. A. K.** teljes igyekezetével törekszik a bajnokság elnyerésére s a legkomolyabb szándékkal óhajtja mérkőzéseit végig küzdeni, Bácska győzelme bizonytalanná vált, vagy ha azt el is éri, csak nagy, kiváló forma árán és szívóssággal érheti el. Nem csodálható tehát, ha a holnapi mérkőzés elé, amelyen először találkozik egy évi szünetelés után a két rivalis egyesület

Bauer Gyula

dohányzó eszközök és
eszteregályos áru üzlete.

3781

A szüreti idény alkalmával a legjobb minőségű hordócsapok és dugók raktára.

Minorita-palota. ::

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

csapata, rendkívüli érdeklődéssel néz városunk közönsége. Az A. A. K. helyzetét egy kissé súlyosítja azon körülmény, hogy három tartalékkal áll ki csapata. Hihető azonban, hogy a lelkesedés pótolni fogja a három játékosnál is a gyakorlottsággal nyerhető technikát. A mérkőzés pont fél négy órakor kezdődik. Hely-árak: Páholy 4.— kor. Tribün ülőhely 60 fill. Diákjegy 30 fillér. A mérkőzés még kedvezőtlen idő esetén is megtartatik.

+ Bajnoki verseny. Az aradi Meteor kerékpár klub ma, vasárnap délután 2 órakor tartja meg 50 kilométeres versenyét Arad bajnokságáért a simándi országúton. A verseny kimenetelét sport körökben igen nagy érdeklődéssel várják, mert Arad legjobb kerékpárosai vesznek részt ezen versenyen. A versenyen Duffner József tavalyi bajnok is indul.

TARKASÁGOK.

*

(A konyak.) Ez a történet az arad-budapesti gyorsvonat egyik második osztályú fülkéjében történt. Három ur javában forgatta a harminékét levelű bibliát, amikor sápadt arcú berontott egy kövér ur és kétségbeesetten jajveszékelt:

— Jaj, baj van, nagy baj van.

— Mi történt? — riadtak föl a kártyázók.

— A szomszédos fülkében hirtelen elájult egy hölgy. Adjanak gyorsan egy kis konyakot, nálam most nincs;

A három ur a felöltője zsebéből kikapta a hagyományos konyakos üveget, amely a gyakorlott utasoknál soha sem hiányzik s átadták az ijedt képű urnak. Amikor az átvette az üveget, hirtelen fölvidult és nagyot ivott az egyik konyakos üvegből.

— Micsoda dolog ez? — méltatlankodtak — hiszen azt mondta, hogy egy hölgy ajult el. És mégis maga iszik konyakot?

— Na igen. Én iszom, mert ha nem innék én is, épp úgy elájulnék, mint az a hölgy odabent.

*

(Barabás Béla váltója.) Ma a városházán iskolagondnoksági ülés volt, amelyen Barabás Béla képviselő is megjelent. A nagykörösi követ tegnap érkezett haza Budapestről és így érthető, ha mindenfelől ezzel a kérdéssel ostromolták meg:

— Na, mi lesz a politikában?

— Követeljük az önálló bankot, — felelte Barabás.

— És megkapják?

— Azt nem tudom.

— Az ország már kezd kiábrándulni, nem hisz már a politikai küzdelmek sikerében, különösen amióta a függetlenségi párt társult a néppárttal.

— Hiszen már elváltunk a hatvanhetes néppártól.

— Mindegy az, — volt a válasz, amire Barabás ezt felelte:

— Nem egészen úgy van az. Tudják, én úgy tekintem az országot, mintha egy nagy bank volna és ez a bank attól teszi függővé a politikusok hitelképességét, hogy kivel szerepel együtt? Most úgy

van a függetlenségi párt, mint én meg Ring Béla barátom. Mi évekket ezelőtt váltót zsráltunk K. I. nevű ismerősünknek. Az az ember soha nem rendezte váltóját; végre is meguntuk a dolgot Ringgel és a komániából kirekesztve K. I.-t, mi vettük át az ő váltóját. Amikor a legközelebbi lejáratnál a bankban ezt látták, örömmel mondták:

— Most már jó lett ez a váltó.

Igy vagyunk az önálló bank váltójával is: most, hogy csak a függetlenségi párt írja alá a néppárt nélkül, kitűnőnek találják az „Országos Bank”-ban.

*

(Az elemelt ismeretség.) A kártyatörténetek között is szokatlan az, amiről ma értesít fővárosi tudósítónk, Guthi Soma dr., az ismert humorista és ügyvéd meg Márkus József színházi író komolyan összeveszték. Ennek az összeveszésnek ez a története:

Tegnap az Otthon-körben, mint rendesen, együtt makaóztak a két író. Guthi minden pénzét elvesztette már s ekkor elkeseredetten mondta:

— Jóska, hány éve is ismerjük mi egymást?

— Huszonkét éve, — felelte Márkus.

— Tudod mit, — szökött Guthi és egy csomag kártyára ütött — emeljük el azt a 22 évet. Ha te nyered meg, akkor 44 éve ismerjük egymást, ha én nyerem meg, akkor pedig nem ismerjük egymást.

— Gilt.

Emeltek. Guthi nyert. Felállt és a két író azóta nem ismeri egymást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Feleség a férj ellen.

Egy bankhivatalnok családi pöre.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Egy fiatal uriaszony és egy intelligens ur: férj és feleség állottak ma egymással szemben Bozóky büntető járásbíró előtt. Nem együtt jöttek, hanem külön-külön, mint ellenfelek. Csunya ügyük volt.

T. Lenke uriaszony feljelentést tett a tőle különváltan élő férje, B. I. banktisztviselő ellen, mert ez azt állította róla, hogy tolvaj, csaló. A mai tárgyaláson megtörtént az a nem mindennapi eset, hogy egy uriember bizonyítani kívánta a felesége ellen állításainak valóságát. Kérte a bírót, rendelje el a bizonyítást arra, hogy neje „tolvaj, csaló.” A tolvajlást azzal követelte volna el, hogy szalonját vitt el a közös éléskamrából, a csalást pedig azzal, hogy a férj tudta nélkül vásárlásokat teljesített a fűszeresnél.

Bozóky járásbíró a férjet a bizonyítás elrendelése iránti kérelmével elutasította és pedig azzal az indokolással, mert a felhozott tények valóságuk esetén sem volnának alkal-

masak annak megállapítására, hogy a férj a sértő kifejezéseket tényleg jogosan használta, amennyiben azok még valóságuk esetén sem képeznek büntetendő cselekményt.

A bíróság bűnösnek mondta ki B. I.-t a becsületsértés vétségében és elítélte 80 korona pénzbüntetésre.

§ Hollaky Imre és a nadragulya tolvaja. Hollaky Imre acsuvai (Aradmegye) földbirtokos és volt országgyűlési képviselő már többrendbeli bűnügyet indított Acsuva község lakossága ellen. A nagyváradi törvényszékhez úgy került az ügy, hogy Hollaky Imre kifogást tett az aradi törvényszék ellen és az igazságügyminiszter a nagyváradi törvényszéket bizta meg a Hollaky Imre által indított bűnügyek tárgyalásával. A távoli aradmegyei falu lakosságának jó része állott tegnap részint tanu, részint vádlott minőségében a nagyváradi törvényszék előtt, melynek elnöke Ember Géza volt, a vádat pedig Lázár Márton kir. ügyész képviselte. A 11 vádlott amiatt állott a bíróság előtt, mert Hollaky Imrének 2000 holdnyi erdejéből szedték a nadragulyát és ezt az ottani kereskedőknek eladták. A vádlottak azzal védekeztek, hogy az ottani községi erdőben is volt nadragulya és ők azt adogatták el, az urasági erdőben pedig Bálint Gergely intéző engedte meg a nadragulya szedését s így ők jóhiszeműen jártak el. Ezt a tényállást igazolta is a fél falu népe, akit a védelem beidézett. A bíróság mind a 11 vádlottat felmentette. A felmentő ítélet ellen a kir. ügyész felebbezést jelentett be.

§ Két asszony harca. Az aradi büntető járásbíró szokatlan természetű ügygel foglalkozott ma. Özv. Capf Vilmosné aradi lakos háztulajdonosnő becsületsértés és rágalmazás vétsége miatt feljelentést adott be özv. Funkelstein Józsefné ellen, mert ez, — a panasz szerint — nyilvános helyeken: az utcán, piacon stb. becsmérlő és súlyosan bántó kifejezésekkel illette. Érdekes, hogy a két nő között a perpatvart az idézte elő, hogy özv. Capf Vilmosné nemrégiben törvényesen örökbefogadta Funkelstein Józsefné fiát, Fenyves Jenő ügyvédjelöltet, aki ettől kezdve elköltözött édesanyja házából és az örökbefogadó Capf Vilmosnéhoz költözött. Anya és fiu között valami anyagi differencia is támadt és ezek a surlódások idézték elő a két nő között a viszálykodást. A mai tárgyaláson a panaszlott nő tagadta, hogy a feljelentésben foglalt sértő kifejezéseket használta volna és azt a ma kihallgatott tanuk sem igazolták. A bíróság újabb tanuk kihallgatása végett a tárgyalást elnapolta.

* A lumpoló iskola. A budapesti büntetőtörvényszék ma folytatta annak a rágalmazási pörnek a tárgyalását, amelyet Makfalvy Ferenc, a kassai kereskedelmi iskola tanára ellen indított Gyulay Andor, a nagyrócei kereskedelmi iskola igazgatója azért, mert Makfalvy egy beadványban súlyos vádakkal illette Gyulayt és a vezetése alatt álló iskolát. Miután a tanuk kihallgatását befejezték, a két fél között tárgyalás indult meg a békés elintézésre. Makfalvy hajlandó volt Gyulay igazgatónak elégtételt adni nyilatkozatban, Gyulay azonban azt a követelést állította fel, hogy Makfalvy azért is kérjen bocsánatot, mert a feljelentést megtette a kultuszminiszteriumban. Ez utóbbi kikötést Makfalvy nem teljesítette, mire a bíróság megnyitotta a folytatolagos tár-

Férfi öltöny szövetek

Double felöltőkre, Téli kabátokra, Mikádóra szövetek.
Tessék érdeklődni a kizárólagos posztógyári raktárban.

2891

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 7. és Pécs.
Honi és angol gyártmányok.
Nagy megtakarítás.

Hölgyközönség

szíves figyelmébe!

Legolcsóbb árak!

Kizárólag elsőrendű gyártmányok

mindennemű 3511

bel- és külföldi pipere különlegességek

és

Háztartási cikkekben.

Arc-cremek
Hölgyporok
Kézfinomítók
Szappanok

Hajfestékek
Hajvizek
Hajporok
Brillantínok

Illatszerek
Illatos porok (Saschet)
Kölni vizek
Szoba illatok

Hajkefék
Hajtük
Fésük
Hajgöndörítők

Fogkefék
Fogpaszták
Fogporok
Szájvizek

Körömpaszták
Körömailok
Köröm vizek
Köröm ollók, resselők és polírozók

Legfinomabb angol rumok és orosz teák, francia cognac, likőrök és likőreszenciák, valódi hollandi cacao porok, gyermek-tápszerek és huskivonatok.

Szivacsok, szivacshálók és mosdóruhák, parketpaszták és parketviaszok, fényesítő kefék, ruha, fém, cipőtisztító szerek, stb.

Gummiáruk, kötszerek és betegápolási cikkek

Házu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 394. sz. Telefon 394. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1909. október hó 2.

Keresünk:

Aradra: 1 fiatal kézmű és 1 fűszer szakmabeli segédet.

Vidékre: 6 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer, 2 kézmű és 8 vegyes szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet.

Alánlunk:

női kereskedelmi alkalmazottakat, kik az Aradi Kereskedők Köre női kereskedelmi tanfolyamát sikerrel végezték, továbbá egy több évi gyakorlattal bíró, jó megjelenésű elárusító, 5 fűszer és csemege, 4 vegyes, 1 kézmű és 2 vas és fűszer szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,

titkár 321 igazgató.

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizlésebb üveg, porcellán és mesző-készletek. Nagy választék függő és asztali lámpákból.

Legjutányosabb forrás 2051

figurális dísz tárgyakból.

Legjobb minőségű china- és alpacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evőeszközök.

Képekerekből

órás választék, több mint 400 új izékes minta van állandóan raktáron.

FISCHER MÓR, Andrassy-tér 20. szám

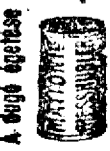
(Fischer Elix-palota.)

Mezői és városi telefon szám 568.

Ne vásároljon
addig KALAPOT
nem tekinti MÜNZU
ezeg modern kirakait.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

A következő ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Radó Imre: Mézes hetek az esküvő előtt.
Bruun Laurids: Négy óra története, D'or Jean: Humoros utilevelek három világrészről, Eschstruth: Tündérkirálynő, Szemere: Ugor Agnes, Harland Henry: Sampaulo grófnő, Mariet Jcanne: A hiábavaló gazdagság, Szomaházy: Mindennapi problémák, G. Bättner I: A méltóságos asszony emberei, Bródy: A villamos, Andornakiné, Pásztor Árpád: Tengeren, tengeren túl, Legioner: Gyöngé emberek, Blicher: Erősebb az életről. Gömbösné: Az uriaszony, Heyermans: Remény. Ujvári Péter: Az új keresztény, Szomaházy: A méltóságos asszony lovagja. A százhusz éves asszony. Connan: Rejtelmes történetek. Gárdonyi: Mi erősebb a halálnál? Szomaházy I: A gyergyóvári hadjárat. Szikra: A hét szilvafa árnyában, Crawford: Arethusa, Tábori: Bűnös nők, Földes: Hivatalnok urak, Nagy Irma: A szerelem színháza, Farkas Imre: Tündérvégek.

Németben: Zobeltitz: Glückslasten, Diers: der alte Timm und seine Nachbarn, Strindberg: Entzweit — Einsam, Ohnet: Der rote Kurs, Franzos: Leib Weihnachtskuchen und sein Kind, Schmidt Nikolaus: Dudelsackleder, Ewers Heinz: Mit meinen Augen, Schnitzler: Die Frau des Weisen, Schubin: Finis Poloniae, Dunker Dora: Sie soll deine Magd sein, Schloemp: Die meschuggene Ente, Franzos: Der kleine Martin, Ebbardt: Die Rache der Heimat, Zobeltitz: Zwei Küsse, Zahn: Indergand, Schlicht Mobil, Wasner: Vater, Tovote: Fräulein Grisebach, Zobeltitz: Die Kronprinzenpassage, Boy Ed. Ida: Um ein Weib, Villinger: Zenz Rosengren: Der grosse Unbekante, Gra-bein: Das stille Leuchten.

Kölcsönkönyvtár havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták! Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsönkönyvtárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsönkönyvtári díj havi 1 kor. 40 fill,

vagy füzetenkint 14 fill.

Szohner: Cabaret induló, Pápai: Négy dal, Zerkovitz: Hastánc, Kurucz: Nem siratlak, nem kereslek, Plaqueette: Mohamed paradicsoma, Valverde: Paraguay tánc, Jakobi: Jánoska, Kondor: Csipkerózsza ringó ága, Bodrogi: Károg a holló a jegenyén, Baka-Baitz: Herkulesfürdői emlék, Dr. Rózsa: Megjötték a fecskék, Dóczy: Légy az enyém, Ormay: Dícsértesség, Szohner: Huszonnégy szál fehér róza, Szirmai: Táncos huszárok, Fráter: Templorban, Baumann: Tíz koplé, Zerkovitz: Lila, Weiner: Mikor a pezsgő a jegenyén, még hül, hül... St. Nerwey: Menj a szívembe be.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSÓ,

881. könyv-, zenemű és papír-kereskedés Aradon.

Telefon 385. sz.

Nagy választék
Lemez és vas zománcozott
 Főzőedények,
 Háztartási cikkek,
 Konyha felszerelések,
 Szőlőművelési eszközök,
 Mindennemű szerszámok,
 Gép és ipari cikkek,
 acél, nikkel és sárgaréz áruk
 és mindennemű

Vas árukban

Kérjük szíves megbízásait, melyek
gondos kiszolgálásáról és jutányos számlításáról biztosítjuk.

Kitűnő tisztelettel 1451

Kneffel Károly és fia

vas- és szén-nagykereskedése.

Üzleti berendezésünk és
 átványok f. évi július hó elején
 mérsékelt áron eladók.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó
 vizek királya, bőr- és dús
 lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében
 sikerrel alkalmazható vese-, húgykő-
 és hólyagbajok esetében, valamint
 cukorbetegségeknek, csúszos bántal-
 maknál; továbbá a légző- és emésztő-
 szervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
 Kútkézelőség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dürr Gusztáv, a városházzal
 szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268.
 Fejér Gyula, telefon 71. sz. 1726

Ha viszket

akinek éjjel-nappal szűn-
 tellenül viszketégsége van
 s nyugalmát, alvását és
 sokszor társadalmi létét
 veszélyeztetni, az sajátátra-
 méltó. Ámbár ez csak bőri-
 ingerlésre mutat, mégsem
 létezett ezideig oly szer ez
 ellen, ami ennek a kínos
 helyzetnek véget vetett
 volna. Hetek sőt hónapok-
 on át ezen bajban szenvedők
 kétségbe vannak esve,
 testileg s lelkileg megtörve,
 képtelenek társaságban mozogni.
 Sokszor csak egy kis pontot képez
 a bőrön, amely rettenetesen viszket
 s a vakaró ujjai önkívületlenül
 magához készíteti. Ez rendszeren
 a kezdete s rosszabbodó viszketégségre
 vezet. A viszketégség okai még eddig
 nem lettek kikutatva, miután
 azonban a betegség jeleinek
 tekinthető, úgy minden ilyen
 esetben amennyi az orvos
 tanácsra kell hallgatni. Sok orvos
 s viszketégségek különösen
 hangsúlyozzák a Zucker-féle
 szabadgyógyzappan kedvező s
 gyors hatását. A vastag fehér
 hab ezen szappan által előírás
 szerint alkalmazva, azonnali
 enyhülést s a viszketégség
 beszüntetését hozza magával,
 úgy, hogy végre teljesen elmúlik.
 Ezen idegbántó bőrbajt a
 Zucker-féle szabadgyógyzappan
 segítségével egyszerűen s a
 legnagyobb reményvel el lehet
 távolítani.

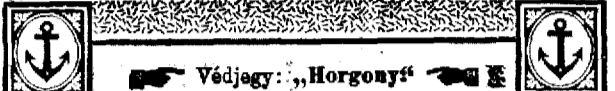
A megrendelésnél a következő
 különbségre kell ügyelni:
 Zucker szabad, 35%-os
 gyógyzappanja a leghatásosabb
 s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.
 Zucker szabad, 15%-os
 gyógyzappanja, hatásában s
 mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor.
 Ehhez való Zuckerkrém
 (zsírtalanító) a bőrkrémek
 gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill.,
 kis tubus 1.25 kor.

Valódi kapható Aradon: VOITEK és WEISZ
 Drogueriájában. 2658

**Steckenpferd-
 Liliomtej-szappan**

Legfinomabb a bőrnek,
 valamint nyári pattanások ellen!

Mindenütt kapható.

**A Liniment. Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónek bizonyult háziaszer, mely már sok év
 óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényenél,
 csúsznál és meghűléseknek.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
 vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
 és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
 osomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K2.-
 és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
 Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
 Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlanhoz“,
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

3585

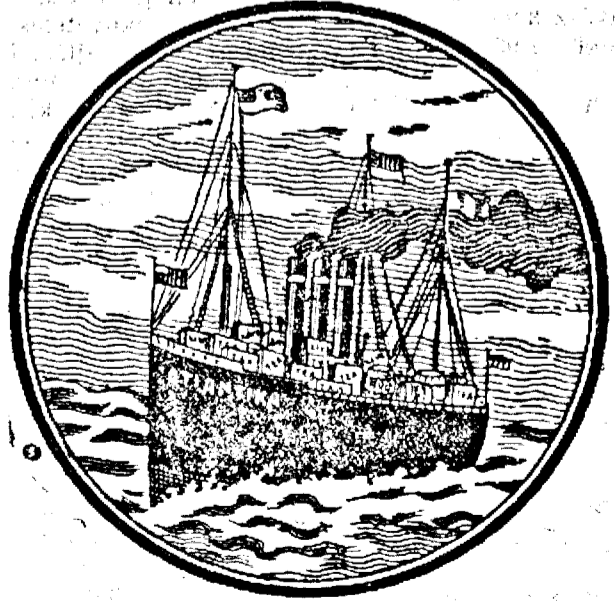
**Naponta többször
 frissen pörkölt kávé**

fűszer és illatszer KÁROS
 SZAGÁTÓL mentesen

Atlantika

kávé és tea behozatalnál
 kapható.

Villanyüzemű kávépörkölőnk mű-
 ködéskben látható a kirakatban.

Arad Andrassy-tér 20. Fischer Eliz palota
 Városi és megyei telefon 609

**Ügyvédi irodáját
 Dr. Vadász Armand**
 Andrassy-tér 18. sz. II. emelet
 Löcs-féle házba
 helyezte át.

(Bejárás a Salacz-utcából, a Központi kávéházzal
 3767 szemben.)

500 koronát

Bartilla-
 fogviszének has-
 nálata mellett, üvege 80 fill. valaha is
 két fogfájást kap, vagy a szája büxlik
 Bartilla A. Örköszel, (E. Winkler)
 Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható
 Aradon minden gyógyszerárban, külö-
 nösen Földes Kelemenél, Deák Fe-
 rencz-utca 11. s., Rozsnyay Mátyás-
 mál, Szabadság-tér és Vojtek és Weisz.
 Kérjük mindenütt határozottan Bar-
 tilla-féle fogviszét. Hamisítványok fel-
 jelent. 161 d jstamok. 504

**Berger-féle
 Gyógy-kátrány-szappan,**

mindennemű bőrkütegek
 mindenütt kaphatók.

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan.

Berger-féle borax-szappan

Aradon: G. Földes Kelemen, Haldó
 Árpád és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész prak-
 nál, Vojtek és Weisz drogueriájában és kapható
 hazai és külföldi gyógyszerárakban. 1553

!!! A mosás napja élvezet !!!

**Persil
 Modernes Waschmittel**

Teljesen ártalmatlan! Chlor nem szükséges!
 Egyszeri főzés után
 vakító fehérségű fehérnemű
 Dörzsölés, kefézés, mosódeszka nem kell!
 Megtakarítja a munkát, időt és pénzt! Aki egyszer
 alkalmazza, mindenkor használja! Egyedüli készítő
 Ausztria-Magyarorszában VOITH GOTTLIEB,
 Bécs, III/1. 3427
 Aradon kapható Vojtek és Weisz droguista cégnél.

Feltűnő olcsóságok!

3103

Dacára a folytonos árak emelkedéseinek, alkalmat nyújtok a t. nagyérdemű közönségnek az alant elősorolt árukat **feltűnő, mesés olcsó árakban** nyújtani:

Férfi és női szövetek,	Törülközők,
Angol Zefirek,	Legújabb Atlasz barchettok,
Kanavász,	Ágygarnitúrák,
Vásznak,	Zsebkendők,
Chiffonok,	Zsinór és Piquet-barchetok,
Asztalneműek,	Valódi Rumburgi vásznak,

stb., stb. szakmába vágó cikkek, míg ezen készlet tart.

MAUTNER R.

„OLCSÓ ÁRUHÁZA“ Hunyadi-utca.

Üzleti órák: reggel 7-től 12-ig és délután 2-től 7-ig.

Értesítés!

Nagy alkalmi vétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy sikerült egy nagyobb mennyiségű, legjobb minőségű

vásznat és canavászt

beszerezni, mely által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára ezen árak tetemes emelkedett voltának, az eredeti gyári áron becsájtom a n. é. közönség rendelkezésére, u. m.:

1 vég 28 mtr Rumburgi l. 4-60 krtól	1 vég 88 mtr vászon 8-20 krtól
1 " 23 " Creasz 5-50 "	Madapolam mtr —.27 "
1 " 23 " Nonplusultra 6-20 "	Chiffon 1 mtr —.19 "
1 " 23 " Liliom I. 6-70 "	1 vég 28 mtr Damaszt 6-20 "
1 " 23 " Edelveisz 5-95 "	1 " 23 " Gradl 6-45 "
1 " 23 " Hollandi 5-75 "	1 " 23 " Canavász 8-95 "
1 " 23 " Rózsahegyí 5-45 "	6 személyes kávé készlet 1-95 "
1 " 28 " Margit 6-65 "	6 ötkésző 2-35 "
1 " 28 " Szepességi 6-10 "	1 drb rouge paplan 2-35 "
1 " 29 " Házi fonál 6-20 "	1 " Clott " 8-57 "
1 " Magyar király 5-76 "	1 ágy garnitúra 3-25 "
1 " Kurucz 6-60 "	1 pár függöny 1-25 "
1 " 14 m. 8. lopedő vászon 5-90 "	

Továbbá mosó delain 35 kr. helyett 25 kr. Nagy választékban női és férfi szövetek, valamint gyanjú delain, angol zephir, francia batiszt, carton, vont barchett belés árak, mindenféle selyem és szövet blousok, lüster felöltők, női és férfi zsebkendők, szövött árak, keztük, női, férfi és gyermekharisnyák, színes és fehér férfilingek, gallér és kézelők, férfi és női esernyők óriási választékban. Nagymennyiségű vászonmaradékok minden elfogadható áron kapható.

3805

Guttmann Izidor

áruházában, Szabadság-tér 15. (Az arany hajóhoz)

Eladó 20 drb elsőrendű magyar JÁRMOS ÖKÖR

szekérrel együtt.

UJSZENTANNA Gantner Károly.

3791

Mit árul!?

KLÁR ANDOR, DEBRECEN.

Áru osztály: Műszakosztály:
Szenet, Modern malomberende-
Meszet, zéseket.
Műtrágyát, Gőzgépelepeket.
Nyersolajat, Diesel-Nyersolajmotoro-
Bépolajat. kat. Gazdasági gépeket.

Bank-osztály:

kieszközöl: törlesztéses kölcsö-
nöket, elad és vesz föld- és
erdőbirtokokat, lebonyolít par-
cellázásokat és mindenféle
5899 bankügyletet.

Legjobb összeköttetés!

2133—1909. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-halmágyi kir. járás-bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Potorán István debreceni lakos végrehajthatónak kiskoru Morár János, Miklós, Róza, György és Fila képviselője Morár Nikolae t. t. gyám kishalmágyi lakos végrehajthatást szenvedő elleni 80 kor tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajthatási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmágyi kir. járás-bíróság kerületében fekvő és a kishalmágyi 192. sz. tkjvben A I. 1-13. sorszámu ingatlanok B. 3., 4., 5., 6., 7. alatti kiskoru Morár János, Miklós, Róza, György és Fila hanyadára 690 korona kikiáltási árban az 1909. évi október hó 22-ik napján délelőtt 8 órakor Kishalmágy községében megartandó nyilvános árverés alá fog kerülni, u. m.:

1. Az ingatlanok a kikiáltási árban a vhn. 26. §-ában megjelölt hanyadán alul el nem adhatók és vevő a bánatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.
2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 69 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én

8333. szám alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított nyugtát átszolgáltatni.

8. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-án 89425. I. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a nbutyini kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

4. Vevő köteles az épületeket a birtokbavétel napjától tűzkár ellen biztosítani és a biztosítási bírcát az naptól számított 15 nap alatt ezen bíróságnál bemutatni.

Az árverési hirdetmény és feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság telekkönyvi hatóságánál és Kishalmágy, Nagyhalmágy, Czoheod, Banesd községek előjáróságainál megtekinthetők.

Nagyhalmágy, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1909. július hó 8-án.

Gáffy,

kir. járásbíró.

3793

Magyarad hegyközség

közhírré teszi, hogy az általános

Szüret

október hó 11-én veszi kezdetét.

Kivételesen megengedtetik azonban, hogy 8-án is szüretelhessenek.

Magyarad, 1909. október 1.

Magyarad hegyközség előjárósága.

3785

Telefon szám 242.

Elektromos erőátvitelt motorokat kikölesönöz, elad és felszerel

3192

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Aradhegyaljai

kitünő faju

ÓBOROK

kaphatók jutányos áron 8795

az uradalmi borpincekezelőségénél,

ÚJARADON.

Telefon-szám Arad 68.

TÖRLEY
PEZSGŐ.

.5768

Van szerencsém igen ti ztelt megrendelőimnek és a nagyközönséget értesíteni, hogy az eddig

Steiner és Bakó

cégből társam kilépett és

lakatos műhelyemet

saját vezetésem alatt tovább folytatom.

Kérem fenti körülmény szives tudomásvételével a nagyközönség további becses pártfogását, kitünő tisztelettel

Steiner Jakab,

épület- és műlakatos

Arad, Szabadságtér 15.

(Dr. Schwarz-ház.) 3802

Vidéki üzlet

évi 80.000 korona forgalommal előnyös feltételek mellett átadó. Bővebbet „A. B.” jeligés levelekre melyek ezen lap kiadóhivatalába kéretnek.

3809

Elsőrendű zongora,

(Steinweg gyártmány, 2 m. 20 c. hosszú, fekete, erős ércrámas, keresztthuros angol szerkezet, kombinált páncélrud (Panzerstock) nagyon keveset játszott, egészen új, esetleg ládával), továbbá

10 eredeti olajfestmény

számtalán művészektől, (mint Stojanow, van Straten, Erikson, Maglári, Scheuater, Mahlknecht, Derfla) kisebb nagyobb alakban, előnyös árakon eladó.

Hasonlóképen eladó még: szalon, ebédlő- és férfi-szoba berendezés, bútargyak és kb. 500 kötetet számláló német könyvtár.

Bülow Ottó Zsebely,

(a Bázisai vonal állomása) a községházával szemben. 3794

Alapított 1882. Telefon 688. szám

Bruckner Lipót

butorgyár, kárpitos és diszitő

ARAD, Andrásy-tér.

Matzky cukrászda mellett. Neuman-palota.

Ajánlja saját készítményű, szolid kivitelű butorait:

Hálószobák 190 forinttól kezdve.

Ebedlők 140 forinttól kezdve.

Szalongarnitúrák 95 frt. kezdve.

NEUSCHLOSZ Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Kedvező fizetési feltételek.

A Neuschlosz-féle hírneves tömör keményfa butoroknak kizárólagos elárúsítása. ::

Az országos magyar vasutas-szövetség szállítója.

A BOR NEMES ERJEDÉSE.

A nemes erjedés eléréséhez szükséges tisztán tenyésztett nemes borerjesztőgombát

a bel- és külföldi legkiválóbb borvidékekről származó rajokban szállít:

Dr. Austerweil Géza

≡ PAULIS (Aradmegye). ≡

∴ Több évi tapasztalat nagy bormennyiségek nemes elerjesztésénél. ∴

A nemes erjedés által elért főbb előnyök: **Magasabb szesztartalom. Magasabb zamattartalom. Csakélyebb seprűmennyiség.** A bor nem hajlandó betegségekre.

Bővebb felvilágosítás írásbeli megkeresésre.

Peronosporás vagy rothadt szőlőből sajtolt must elerjesztéséhez feltétlenül szükséges!

Használati utasítás: A frissen sajtolt must nemes borerjesztőgombával beoltandó. A szállított oltóanyag a frissen sajtolt musthoz hozzáöntendő és avval jól összekeverendő. (Az erjedés 24 óra múlva megindul.)

AR: 8 hektoliterig szükséges oltóanyag
≡ 4 korona, edény nélkül ≡

Dr. Austerweil Géza

paulis-barackai vegyiműhelyében átvéve.

∴ Gyorsáru szállításnál csomagolás saját árban. ∴

3804

Magyar kir. Államvasutak

Nyári menetrend.

Érvényes 1909. évi május hó 1-től.

Table with columns: Állomások, Sáv. I-III, Gyv. I-II, Sáv. I-III, Gyv. I-II, TVBS I-III, Sáv. I-III. Rows include Arad, Sotronya, Kurtics, Lökösháza, Bánhidai majos, Országút, Kétegyháza, Ujkigyós, Békés-Csaba, Békés-Földvár, Mezőberény, Gyoma, Mezőtar, Pusztapó, Pusztatevény, Szajol, Szelenek, Ujászán, Tápiógyörgye, Tápiószéle, Nagykáta, Tápiószecső, Tápiószőlő-Tápióság, Mende, Gyömrő, Maglód, Rákos, Kőbánya fel. p. n., Budapest k. p. n.

Table with columns: Állomások, Sáv. I-III, Gyv. I-II, Sáv. I-III, Gyv. I-II, TVBS I-III, Sáv. I-III. Rows include Budapest k.p., Kőbánya felső p., Rákos, Maglód, Gyömrő, Mende, Tápiószőlő-Tápióság, Tápiószecső, Nagykáta, Tápiószéle, Tápiógyörgye, Ujászán, Szelenek, Szajol, Pusztatevény, Pusztapó, Mezőtar, Gyoma, Mezőberény, Békés-Földvár, Békés-Csaba, Kigyós, Kétegyháza, Országút, Bánhidai majos, Lökösháza, Kurtics, Sotronya, Arad.

Table with columns: Állomások, Gyv., Sáv., Sáv., Gyv., Sáv., TVBS. Rows include Arad ind., Glogovác, Csicsér, Gyöngy-Ménas, O-Paulis, Paulis, Baraczká, M.-Radna, Milova-O., Konop, Berzova, Soborsán, Zám, Mar.-illye, Déva, Piski, Szászváros, Alvincs, Gy.-fehértó, Tövis.

Table with columns: Állomások, Sáv., Gyv., Sáv., Gyv., Sáv., Vv., Vv. Rows include Tövis ind., Gy.-fehértó, Alvincs, Szászváros, Piski, Déva, M.-illye, Zám, Soborsán, Berzova, Konop, Milova-O., M.-Radna, Baraczká, Paulis, O-Paulis, Gyöngy-Ménas, Csicsér, Glogovác, Arad.

Table with columns: Állomások, Sáv., Sáv., Vv., Sáv. Rows include Arad, Uj-Arad, Németh-Ságh, Vinga, Orczyfalva, Mercsifalva, Szt.-András, Temesvár-Jv., Temesvár-Józsefváros, Temesvár-Jv., Szt.-András, Mercsifalva, Orczyfalva, Vinga, Németh-Ságh, Uj-Arad, Arad.

(Utányomás nem díjaztatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Működésüket teljesen megújították a
Kiadóhivatal:
József főherceg-utca 22. szám.
Telefon szám: 181.

Védjegyzésül kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Működésüket teljesen megújították a
Kiadóhivatalban:
József főherceg-utca 22. szám.
Telefon szám: 181.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Ugyanolyan minden más egyeztetésnek ára 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér. — Családot kereső vagy családnak ajánló apró hirdetés 20 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 30-40 fillérről és 1 koronásról kaphatók lapunk elárultó helyein.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket kiváltak és vesznek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 1771

Szép, fejes káposzta

kis és nagy mennyiségben, minden elfogadható árba kapható. Ferenc-tér. 8790

Boltberendezés

eladó. Ugyanott egy bolthelyiség udvari lakással kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 8787

Hordó

67 hektoliteres, hibátlan, eladó. Kuvin 6. sz. 3784

Elárultónőnek

ajánlkozik üzletbe árvalány, ki beszél a német és román nyelvet is. Cim „Megbízható” jellegre Gurahonc, post restant. 8778

Szőlőc:omagoló papir,

kosár függőgyekek jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1: sz. Telefon 808. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. 2922

Ház eladás!

Margit-utca 8., Lehel-utca 14., Ujmikálaka 444., Ujmikálaka 443. új házak előnyös feltétel mellett olcsó ár mellett eladó. Bővebbet Klein József, Radnai-ut 10. 8824

Rövid zongorát

jókarban vesznek. Cim a kiadóba. 8464

Egy jó forgalmu,

40 éve fennálló fűszerüzlet ital-mérés és dohány engedélylyel más vállalat miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 8684

Új butor.

Gyöngyházbetétes mahagoni hálószoba jutányosan eladó. Bocskai-tér 3. földszint 18. Hadabás Károly. 8806

Egy 4 polgárit végzett

leány irodai munkákra ajánlkozik. Cim a kiadóban. 8766

Borospince

kiadó Perényi-utca 8. szám alatt. Bővebbet Neuman Testvéreknél. 8791

Gyakornok

fűszernagykereskedésbe kezdőfizetéssel azonnal felvétetik. Ajánlatokat „Gyakornok” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 8724

Keresek

novemberi belépésre raktárnoki, munkafelügyelői vagy bármely hasonló állást. Hack János, Borosjenő. 3696

Napi 5—10 korona

jutalék mellett előfizető gyűjtők kerestetnek. Cim a kiadóhivatalban. 8698

Keresek egy jóforgalmu

vegyeskereskedést ital és tőzsdével, esetleg házzal. Ajánlatok „Üzlet jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 8728

Borpince

kiadó, 220 hekto irtartalmu hordóval együtt Deák Ferenc-utca 80. szám alatt. 8768

Szép ház

közel a Szabadság-térhez, nagy árnyas udvarral, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3770

Egy jó magaviseletű leány

elárultónőnek vagy bonnénak ajánlkozik. Ajánlatokat a kiadóba kérek benne jellegével. 8787

Angol vagy német beszédet

vagy német keresk. levelezést tanít tökélyig postán, személyes érintkezés nélkül havi 8 koronáért Orfi nyelviskolája Aradon. 2511

Újdonságok kölcsönzésre:

Werner E: Heimatklang, Schmidt Nikolaus: Dudelsacklieder, Dunker Dóra: Sie soll deine Magd sein, Schubert: Finis Poloniae, Schnitzler Arthur: Die frau des Weisen, Ewers Heinz: Mit meinen Augen, Zobelitz H.: Die Körbe des Herrn v. Wildenberg Lehnert Josef: Um die Erde, Hervieux Paul: Penits par eux mémes, Gly Elmor: Three weeks, kölcsönzésre kaphatók Kerpel Izsó kölcsönkönyvtárában Aradon. 262

Kovaszinon eladó

egy 8. kat. hold teljesen betiltett szőlő. Bővebbet Arad, Révai-utca 2. szám alatt, a tulajdonosnál. 2928

Házmeisteri

állást keres német házaspár november hó 1-ére. Köhn György Arad, Tökölly Imre-u. 52. 3788

Őszi Divat Album,

utcai, házi toilette, Costüm, Blous és alj, valamint gyermekdivat album összesen 700 divatképet tartalmaz. a vastos, 70 oldalas könyv ára színes képekkel K. 250 Kapható: Ingusz I. és Fia könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Aradon. 178

Keresek átvételre

egy jóforgalmu vegyeskereskedést, lehetőleg Aradmegyében vagy annak közelében. A felteteleket minél részletesebben leírva, „Komoly szándéku” jellegre e lap kiadóhivatalába kérem. 8789

Jó pajtás.

Szerk. Sebők Zsigmond és Benedek Elek. A legújabb és legkedveltebb képes gyermeklap. Előfizetési ára 1/4 évre 2 K 50 fill. Munkatársak: Benedek, Mikszáth, Molnár, Sebők stb. Előfizetéseket elfogad Kerpel Izsó könyvkereskedése, Aradon. 262

Úgyes

fiatal uri leány, házi kisasszonynak ajánlkozik helyben vagy vidékre. Cim a kiadóhivatalban. 8658

Divánok, Ottománok,

I. és II. rétü matracok, levarrtó szalmazsákok legolcsóbb bevásárlási forrása Reiner J. Gyula kárpitos és díszítőnél Lázár Vilmos-utca 1—2. 3639

Krausz Paul'n

könyv- és papirkereskedése, Színházépület, 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Szépirodalmi és ifjusági művek, tankönyvek, rajz- és írószerek az összes helybeli intézetek részére. Diszlevélpapírok a legolcsóbb áron. Divatlapok és folyóiratok egyenként és bérletben. Telefon 511. sz. 3241

M. kir. vincellériskola igazgatósága.

Felhívás.

Ménesen mintaszüret.

A földmivelésügyi m. kir. Miniszter ur rendeletére a helyes szüretelés bemutatása és terjesztése céljából a ménesi m. kir. vincellériskola szőlőjében mintaszüret lesz megtartva, mely október 12-én d. e. 9 órakor szakelőadással veszi kezdetét.

Felhívom Arad hegyalja szőlőbirtokosait, szakembereit és minden érdeklődőt, hogy a minta szüreten minél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek.

Ménes, 1909. október hó 1-én.

A m. kir. vincellériskola igazgatósága.

Janusz Oszkár.

3796

Magánház

Aulich Lajos-u. 10. sz. a. azonnal eladó. Bővebbet Rákóczy-utca 10. Ugyanott a Margit-utca 2. sz. telek is eladó. 3738

Egy írólista,

aki gépirást is tud, alkalmazását keres. Cim a kiadóhivatalban. 3818

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni ujennan megnyült

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szíves pártfogásért esedezik

Katona László, női és férfi szabó, Szabadság-tér 1. szám alatt. 2628

Gartner Samu

villanyműszerész, kerékpár és varrógép szakszerű javítóműhely

Arad, Weitzer J.-utca 2.

(Minorita-palota.) 2011

Diamant Jenő

épület- és díszmű-bádogos.

Műhelye és kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári Házkönyvtár szomszédságában)

Fischer Nagyáruháza

ARAD, Szabadság-tér 12.

|| Gyermekkoszok gyári raktára ||

5 forinttól 50 forintig.

8371

Szép kivitelű tartós ülő és fekvő kocsik frt. 12-., 13-., 14-.

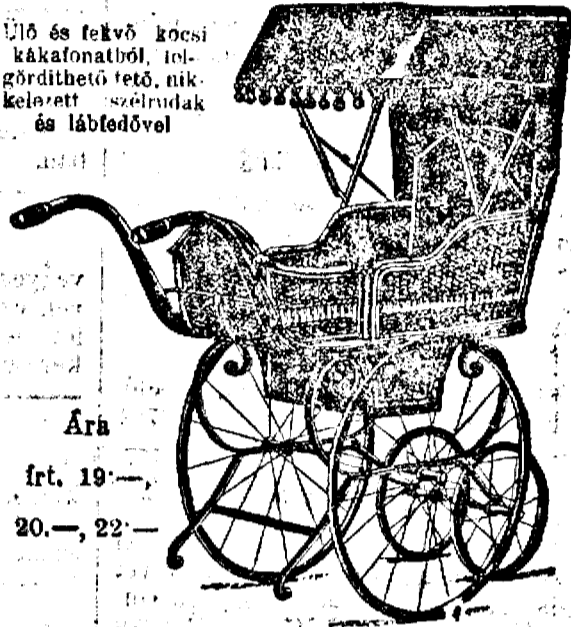
Finom ülő és fekvő kocsik fehérre vagy színesen lakkírozva frt. 15-., 16-., 17-.

Újdonság!
Cégemnek különlegessége!
Átalakítható ülő és fekvőkocsik legfinomabb kivitelben, frt. 35-.-től 50-.-ig.

Ülő és fekvő kocsik kákafontól, felgördíthető tető, nikkelezett szélrudak és lábfezdővel

Ára frt. 19-., 20-., 22-.

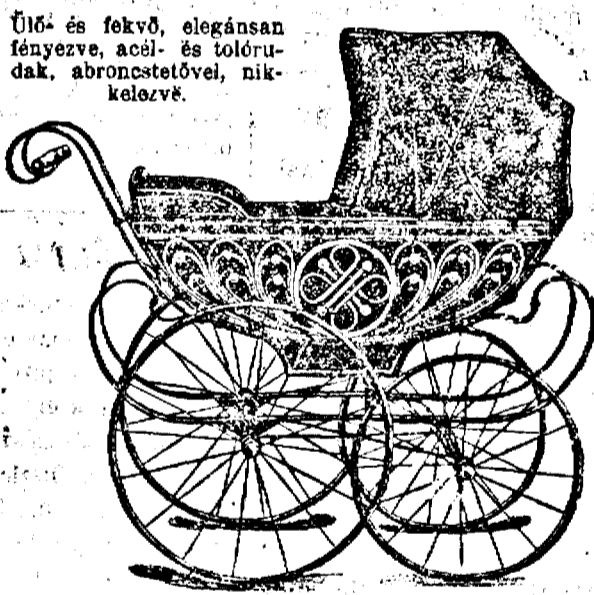

Angol carriage-kocsik 2 ülő vagy 1 fekvő gyermek számára, elegáns kivitelben, nikkelezett oldalkezelővel, felhuzott redőkkel frt. 23-., 25-., és 28-.

Elegáns princess kocsik ülő és fekvő fehérre vagy színesen fényezve

Princess kocsik. Ára frt. 18, 20 és 23.

Ülő és fekvő, elegánsan fényezve, acél- és tolórudak, abroncsfelülőkkel, nikkelozva.

Princess-kocsik csipkefüggővel frt. 24, 25 és 26.

Ülő és fekvő princess kocsik elegáns díszítéssel, finoman fényezve és nikkelozva.

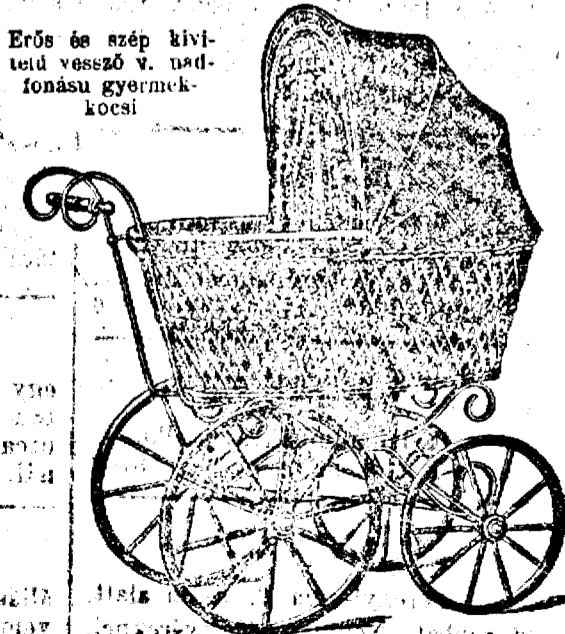
Angol kocsik frt. 25, 30 és 35.

Erős, fonott kocsik frt. 7, 8 és 9.

Egyszerű kivitelű kocsik frt. 5, 6 és 7.

Erős és szép kivitelű vessző v. padfonású gyermek-kocsik

Kedvenc polgári kocsik, reklám ár frt. 9, 10 és 12.